

# LIBROS

Časopis studenata  
Informacijskih znanosti  
Filozofskog fakulteta u Osijeku



ISSN 2787-3544 (Online)

ISSN 2584-6965 (Tisak)



br. **10**

# SADRŽAJ

AKTIVNOSTI	5
DOGAĐANJA	10
USPJEŠNI	12
STUDENSKI RADOVI	
INTERVJU	14
KAKO UČITI	21
KAMO POSLIJE	24
STUDIRANJA	
STUDENSKI VODIČ	27
PREPORUČUJEMO	30
STUDENTSKA PRAKSA	32
AKTIVIRAJ SE	34
MOJE ERASMUS	36
ISKUSTVO	

# O LIBROSU

Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“ na Filozofskom fakultetu u Osijeku postoji već 17 godina. „Libros“ promiče i potiče studente informacijskih znanosti na sudjelovanje u raznim aktivnostima. Jubilarni deseti broj časopisa „Libros“ obilježen je svjetskom pandemijom koronavirusa koja je uvelike utjecala na akademsku zajednicu. Odjednom je cijeli svijet postao virtualan – učilo se i radilo od kuće, virtualno smo šetali muzejima iz udobnosti svojeg naslonjača, konferencije i sastanci su se održavali putem web konferencijskih sustava. Prije uspostave karantene u većini zemalja, naši su studenti i profesori sudjelovali na konferencijama WebCamp 2019, INFuture 2019 te Bobcatsss 2020. U sklopu nastave, studenti su posjetili Knjižnicu i čitaonicu Bogdana Ogrizovića te Hrvatski državni arhiv u Zagrebu. Sredinom ožujka, kada je na snagu stupila „karantena“ te je većina studenata napustila naš Grad, nastava se preselila u virtualne učionice dostupne na web konferencijskom sustavu BigBlueButton. Iako je ovakav tip nastave bio novina, profesori i studenti brzo su se snašli i prilagodili. Naši studenti, unatoč cijeloj situaciji, nisu prestali volontirati, odrađivati studentske prakse i poslove. O svemu tome možete čitati u ovom broju. Donosimo Vam i razgovore sa zanimljivim sugovornicima, koji će Vam, nadamo se, svojim savjetima pomoći pri izboru zanimanja nakon studiranja. Preporučujemo Vam i kako upotpuniti slobodno vrijeme te što posjetiti u Osijeku. Pozivamo također sve one koji nisu članovi našeg Kluba da to postanu potpuno besplatno! Svim čitateljima „Librosa“, a posebice našim studentima, želimo uspješno rješavanje svojih obveza. Želimo Vam ugodno čitanje stranica našeg časopisa koje su pred Vama!

**Maja Šimenić**

## IMPRESSUM

**IZDAVAČ:**  
Filozofski fakultet Osijek  
Klub studenata informacijskih  
znanosti

**LIBROS**  
Lorenza Jägera 9  
31000 Osijek  
libros@ffos.hr

**GLAVNI UREDNIK:**  
Maja Šimenić

**GRAFIČKO OBLIKOVANJE:**  
Josipa Tustanić

**NOVINARI:**  
Maja Šimenić  
Ena Maurus  
Klara Krnjaković  
Danijela Šarić  
Hana Lelas  
Tena Lončarević

**STRUČNI SURADNICI:**  
izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš  
doc. dr. sc. Josipa Selthofer

ISSN 2787-3544 (Online)

ISSN 2584-6965 (Tisak)

Tiskanje ovog časopisa omogućeno je uz financijsku potporu Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Mišljenja izražena u časopisu su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.



**STUDENTSKI ZBOR**  
SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

# Sudjelovanje studenata na brojnim događanjima

Osim obveza na Fakultetu naši studenti svoj trud ulažu i u izvannastavne aktivnosti. Tako su i ove akademske godine sudjelovali na raznim konferencijama, programima, radionicama, posjećivali informacijske

ustanove i dr. U nastavku rubrike donosimo pregled najvažnijih aktivnosti na kojima su sudjelovali naši studenti predstavljajući svoje radove, prikupljajući nova znanja ili pomažući u organizaciji.

## WEBCAMP 2019.

*„Studenti i svi ostali posjetitelji tako su imali priliku slušati predavanja o najnovijim postignućima u svijetu dizajna i programiranja. Na Konferenciji su sudjelovali predavači iz svih dijelova svijeta.“*

U razdoblju od 11. do 12. listopada 2019. godine u Zagrebu se održala konferencija WebCamp 2019. 30 studenata, 15 volontera (Katarina Baričević, Ivor Bilonić, Marijana Đurđević, Nikolina Ilić, Tomislava Konjevod, Klara Krnjaković, Tena Lončarević, Ena Maurus, Tin Papučić, Monika Pavić, Mislav Garić, Stjepan Pongrac, Ana Ružolčić, Danijela Šarić i Tamara Škorić) i 15 slušatelja (Marko Amidžić, Ana Boras, Marko Buljan, Dunja Habek, Miron Hnatko, Željana Hrkač, Ana Jurasović, Mihaela Kolarić, Mihaela Kolić, Nikolina Maljković, Davor Peurača, Anamarija Puhek, Eva Stojić, Borna Ungar i Marija Žilić), zajedno s profesorom doc. dr. sc. Tomislavom Jakopcem s Odsjeka za informacijske znanosti zaputilo se 10. listopada prema Zagrebu. Neki su od studenata prije polaska u Zagreb bili zaduženi pronaći smještaj, organizirati put te osmisliti poster. Studenti su bili smješteni u „Chillout“ hostelu u Zagrebu, a sama Konferencija održala se

u Plaza Centru.

Studenti volonteri prvi su dan po dolasku u Zagreb započeli s pripremama – upoznali su se s prostorom u kojem se WebCamp održavao, a zatim su se uključili u organizacijske poslove. Volonteri su primjericice bili zaduženi za pakiranje poklon-vrećica namijenjenih posjetiteljima, pripremu akreditacija, dopremanje, preuzimanje i postavljanje aparata za piće (vodu i kavu), postavljanje stolova i sponzorskih lokacija. Dogovorena je i raspodjela dužnosti među volonterima za sljedeća dva dana WebCampa. Prvi dan WebCampa započeo je rano ujutro kako bi se pripreme privele kraju. Volonteri su dočekali posjetitelje i sudionike, a između predavanja bile su pauze za ručak, piće i malo odmora. Zbog velikog broja posjetitelja, gdje je zabilježeno preko 700 registracija, volonteri su međusobno jedni drugima

pomagali i „uskakali“. Studenti i svi ostali posjetitelji tako su imali priliku slušati predavanja o najnovijim postignućima u svijetu dizajna i programiranja. Na Konferenciji su sudjelovali predavači iz svih dijelova svijeta. Posebno je bilo zanimljivo predavanje o tome kako možemo naučiti naše računalo svirati gitaru. Nakon napornog prvog dana neki od volontera odlučili su se opustiti družeći se uz burgere i piće, a drugi dio volontera otišao je na zasluženi odmor u hostel.

Drugi dan WebCampa bio je opušteniji jer nije bilo toliko posla kao prethodnog dana. Nakon održanih predavanja i ručka kraj dana bio je namijenjen čišćenju prostora i preuzimanju opreme. Konferencija je završena čitanjem statističkih podataka o dolascima, troškovima i zaradi. U poslijepodnevnim satima održao se Drinkup, koji je bio namijenjen svim sudionicima Konferencije, a gdje su se mogli opustiti i družiti uz raznoliku ponudu craft piva.

Nakon uzbudljiva tri dana u Zagrebu studenti su se 13. listopada vratili u Osijek puni dojmova, stečenog iskustva i znanja.

**Anamarija Puhek  
i Tin Papučić**

# INFuture 2019.

*Studentica Ivona Palko predstavila je svoj rad na konferenciji INFuture održanoj u Zagrebu.*

21. studenog 2019. godine studentica Diplomskog studija informatologije Ivona Palko sudjelovala je na konferenciji INFuture 2019: Knowledge in the Digital Age, održanoj u Zagrebu. INFuture je međunarodna konferencija koja se svake dvije godine održava u organizaciji Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Teme INFuture 2019 bile su digitalna baština, jezik i podatkovne tehnologije, informacijski sustavi i upravljanje, integracija informacijsko komunikacijskih tehnologija u obrazovanje te mediji i komunikacija. Ivona je tom prigodom izložila rad pod nazivom *Music information seeking behaviour among the students of Humanities and Social Sciences at the University of Osijek*, koje je pripremila zajedno s doc. dr. sc. Darkom Lacovićem i studenticom Lanom Horvatić.

**Maja Šimenić**

# STEM Kittens radionice u Zagrebu

*Naše su studentice sudjelovale i na STEM Kittens radionicama u sklopu projekta koji educira i potiče mlade djevojke prema svijetu IT-a.*



**30. studenog 2019.** godine studentice sa Odsjeka za informacijske znanosti Helena Rečić (Diplomski studij informatologije i nakladništva) i Ivana Svalina (Diplomski studij nakladništva i informacijskih tehnologija) sudjelovale su na radionicama STEM Kittensa u Zagrebu. STEM Kittens je projekt koji okuplja djevojke u dobi od 13 do 20 godina s ciljem njihove edukacije i poticanja prema tehničkim smjerovima i znanjima u IT-u. Helena i Ivana tako su sudjelovale na 4 radionice – Maxi fun with MicroBit, izrada web-stranica i izrada modela katapulta i radionici Roboti MindStorms. Potonju su upravo one i vodile. Okupljanje predavača i sudionika tih radionica bilo je u 8:30. Nakon toga je Maja Katić, organizatorica, održala pozdravnu

riječ, a nakon nje to je učinio i predstavnik britanske ambasade. U 10:00 sati krenule su prve radionice, nakon kojih je uslijedila pauza za ručak. Od 13:30 do 16:00 održao se drugi set radionica. Poslije toga bila je organizirana podjela diploma djevojkama koje su sudjelovale na radionicama. Po završetku dodjele tim koji je sudjelovao u provedbi radionica proslavio je uspješnu sezonu i dobro obavljen posao na zagrebačkom Zrinjevcu. Helena i Ivana poručuju kolegicama da je sudjelovanje na radionicama iskustvo koje bi svakome preporučile. „Nova poznanstva, puno novih znanja, dobra atmosfera, timski rad i uživanje. Definitivno spajanje ugodnog s korisnim i nešto što bi sigurno ponovile.“

**Maja Šimenić**

# Posjet Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu

*Studenti preddiplomskog studija informatologije posjetili su Knjižnicu i čitaonicu Bogdana Ogrizovića.*

U petak **17. siječnja 2020.** godine studenti druge godine Preddiplomskog studija informatologije posjetili su predivne prostorije Knjižnice i čitaonice Bogdana Ogrizovića u Zagrebu, koja je dio organizirane mreže narodnih knjižnica Knjižnice grada Zagreba. Obilazak je organiziran u sklopu kolegija Organizacija i poslovanje informacijskih ustanova i uz pratnju profesorica doc. dr. sc. Marije Erl Šafar te dr. sc. Tihane Lubine. Atmosfera je bila ugodna i opuštana. Bili smo ponuđeni sokom, a predivna čitaonica prepuna knjiga dodatno je doprinijela ugođaju. Svrha posjeta bila je približiti studentima način rada i poslovanja knjižnica u Hrvatskoj. Ove godine nije bilo moguće posjetiti Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu (u daljnjem tekstu NSK), ali smo zato posjetili spomenutu Knjižnicu i čitaonicu Bogdana Ogrizovića. Informatorica

dipl. knjižničarka Željka Lazar, koja je profesorica i studente ugostila, ukratko je predstavila knjižnicu i čitaonicu. Iako studenti nisu imali mogućnost posjeta NSK-u, pronađen je način na koji studenti neće ostati zakinuti znanjem o središnjoj knjižnici Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu. Naime dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka i zaposlenica NSK-a, također je došla na naš susret u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića te nas upoznala s radom NSK-a i upotpunila nam znanje o poslovanju knjižnica u Hrvatskoj. Nakon što su studenti odslušali navedena predavanja, otvorena je rasprava o Crolistu i PPIAK-u, u kojoj su aktivno sudjelovali. Nakon posjeta Knjižnici studenti su imali slobodno vrijeme za obilazak grada, koje su neki iskoristili za obilazak Muzeja iluzije s profesoricama.

**Klara Krnjaković**

## Radionica u Dječjem domu Klasje

*Studenti-volonteri već nekoliko godina sudjeluju u kreativnim radionicama sa štíćenícima Dječjeg doma „Klasje“.*

Početakom prosinca 2019. godine naš Klub „Libros“ na ulazu Filozofskog fakulteta postavio je kutije za skupljanje donacija za štíćenike Dječjeg doma Klasje. Skupljale su se donacije u vidu igračkaka, slatkiša te školskog pribora. Prikupljanje je trajalo do 19. prosinca, a potom su ih studentice Lucija Grgić, Marijana Đurčević, Tomislava Konjevod i Mihaela Kolić odnijele djeci u Klasje. Tom su prigodom naše studentice održale kreativnu radionicu s djecom. Uz božićne pjesme i igre djeca su izrađivala bor i ukrase za bor te božićne čestitke i ostale blagdanske ukrase. Zahvaljujemo svima koji su se odazvali i podržali ovu akciju te izmamili neprocjenjivi osmijeh na dječjim licima!

**Maja Šimenić**

## Sudjelovanje u programu „Mladi u kulturi“ – Strategije kulturnog razvitka grada Osijeka

### *Studentice i profesorice s našeg Odsjeka sudjelovale su na raspravi organiziranoj u svrhu donošenja Strategije kulturnog razvitka grada Osijeka.*

Dana 5. ožujka 2020. u prostoru Muzeja Slavonije studentice Diplomskog studija informatologije (Tomislava Žilić i Maja Šimenić) i profesorice s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek (prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković, doc. dr. sc. Milijana Mičunović i prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog) sudjelovale su na raspravi organiziranoj u svrhu donošenja Strategije kulturnog razvitka grada Osijeka. Ta rasprava, or-

ganizirana u okviru Erasmus+ programa „Mladi u kulturi“, koja bi trebala doprinijeti izradi Strategije kulturnog razvitka grada Osijeka, odnosila se na baštinu i baštinske ustanove (arhive, knjižnice, muzeje, AKM-zajednicu). Raspravljalo se o tome na koje bi se načine mogla podići svijest kod mladih o važnosti baštinskih ustanova i baštine u našem gradu. Projekt „Mladi u kulturi“ (koji je financiran iz programa ERASMUS+ u trajanju od 2. rujna

2019. do 1. rujna 2020.), a u realizaciji PRONI Centra za socijalno podučavanje Grada Osijeka i Instituta ANDIZET) nastao je upravo zbog nedovoljnog uključivanja mladih u razvoj lokalne zajednice i stvaranje lokalnih politika, posebno onih koje se u svojim programima orijentiraju na mlade. Tim projektom započele su pripreme za izradu nove, korisnije i modernije Strategije kulturnog razvitka grada Osijeka od 2020. godine, koja bi u sebi trebala obuhvatiti svih 12 sektora kreativne industrije, a jedan od sektora upravo su i baštinske ustanove.

Maja Šimenić

## Posjet Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu

### *Studenti 1. godine diplomskog studija posjetili su Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju.*

17. siječnja 2020. u sklopu kolegija Metode zaštite papirne građe (1. godina Diplomskog studija informatologije) održana je terenska nastava pod vodstvom prof. dr. sc. Damira Hasenaya i asistentice Ines Horvat. Studenti su posjetili Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu. Laboratorij je specijaliziran za konzerviranje i restauriranje spomeničke baštine koja je pisana na papiru, koži i pergameni. Stručnjaci koji su studente dočekali u laboratoriju pokazali su na konkretnim

primjerima što se zapravo u njemu radi i upoznali ih s postupcima restauracije knjiga te kako to izgleda u praksi. Studenti su se tako mogli upoznati s alatima i pomagalicama koja se koriste prilikom postupaka, a o kojima su slušali na predavanjima. Osim toga studenti su vidjeli kako se mjeri pH oštećenog papira, kako se koristi stroj za laminaciju papira te na koji se način spašava tiskana građa koju su oštetili kukci. U laboratoriju su također bili prikazani postupci restauriranja tiskane građe kao što su matične knjige,

nacrti u boji, plakati i sl. Studente je posebno zainteresirao prostor i oprema laboratorija, koji je po mnogočemu specifičan te je većina studenata prvi put imala priliku to vidjeti uživo. Nakon obilaska laboratorija studenti su uz stručno vodstvo obišli prizemlje i čitaonice samog Arhiva, koje krase izvorni namještaj, rasvjeta, ornamenti i ostali ukrasi. Po završetku obilaska studenti su se, puni dojmova, složili kako su imali priliku naučiti o važnosti restauracije iz perspektive djelatnika Arhiva, koji su za njih izdvojili vrijeme i strpljenje da ih provedu kroz postupke koje svakodnevno obavljaju, ali i da ih upoznaju i pobliže objasne njihovu struku.

Maja Šimenić

# Bobcatsss 2019.

## *Studentice preddiplomskog studija sudjelovale su na Bobcatsss konferenciji koja se održala krajem siječnja 2020. godine u glavnom gradu Francuske.*

Naša je pariška avantura započela jednog neobično sunčanog zimskog jutra 21. siječnja slijetanjem u zrakoplovnu luku Charles de Gaulle iako je u mislima ta ista avantura započela još nekoliko mjeseci ranije kada smo se kolegice i ja odlučile prijaviti na Bobcatsss konferenciju. Za one koji ne znaju Bobcatsss je konferencija koja se bavi temama iz područja informacijskih znanosti, kao i knjižničarstva, a namijenjena je studentima, profesorima i istraživačima koji djeluju na području informacija. Ove godine „Fake news“ bila je krovna tema tog simpozija. Stoga smo kolegice i ja, zajedno sa svojim mentoricama, odlučile dati sve od sebe da otputujemo u Pariz i predstavimo svoje radove, ideje i trud u najboljem svjetlu. Na kraju smo, uz malo više truda te uz dobru komunikaciju i odgovorne men-

torice, uspjele ostvariti svoj san – rad nam je bio u potpunosti prihvaćen i otputovale smo u Pariz! Tih nekoliko dana odlučile smo odsjesti u B&B hotelu, koji se nalazi u simpatičnom predgrađu Pariza zvanom Noisy le Grad. Za prijevoz gradom koristile smo metro, a kartice smo morale napraviti odmah pri dolasku na aerodrom. Metro nam je uvelike olakšao snalaženje po gradu. Fakultet na kojemu se Bobcatsss održao gostoljubivo nas je primio, a Konferencija je obilovala zanimljivim predavačima, studentima i organizatorima. Predavanja su bila zanimljiva i otvorila su nam oči za mnoge stvari koje dotad nismo primjećivale. Što je najbitnije, upoznale smo dosta zanimljivih ljudi i stekle nova prijateljstva. Predavanja kolegice Marije Žilić i mene, Maje Šimenić i naših

mentorica Mirne Gilman Ranogajec i Ines Horvat prošla su iznimno dobro. Stoga smo ostatak našeg putovanja odlučile iskoristiti za upoznavanje Pariza i njegove najljepše i najpoznatije ljepote. Posjetili smo Latinsku četvrt i crkvu Notre Dame koja je, usudim se reći, jednako lijepa kao i prije požara koji ju je zadesio. Ljepota rijeke Seine ostavila nas je bez daha, a uz laganu šetnju rijekom posjetile smo i jedno od velikih čuda svijeta – Eiffelov toranj. Naravno, nismo zaobišle znamenitu Trijumfalnu kapiju kao ni najpoznatiju ulicu na svijetu – Champs-Élysées. Nismo preskočile ni muzej Louvre, a skoro smo preskočile Montmartre! No to je priča za sebe. Naši doživljaji iz Pariza veličine su samog grada, stoga bi naša priča o tome zaista dugo trajala. Sve što možemo reći jest kako nas je Francuska oduševila, a studente ohrabrujemo da si daju truda i ne propuštaju ovakve jedinstvene prilike!

**Danijela Šarić**

## Noć knjige u GISKO-u u doba korone

### *23. travnja 2020. godine po prvi puta je manifestacija Noć knjige u potpunosti održana u online okruženju.*

U četvrtak 23. travnja 2020. godine od 18.00 do 23.00 sata Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek obilježila je knjigoljupcima omiljenu noć – Noć knjige. Noć knjige definira se kao manifestacija koja obilježava Svjetski dan knjige i autorskih prava, a cilj joj je potaknuti ljude na čitanje i osvijestiti ih o važnosti knjige. S obzirom na pandemiju virusa COVID-19 manifestacija se organizirala u online okruženju. Za one najmlađe na službenom YouTube kanalu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek održana je online priča edukativne

slikovnice pod nazivom „Hana je naša junakinja“. Autor Ali Asghar Seidabadi osmislio je priču tako da educira one najmlađe o trenutnoj pandemiji virusa COVID-19. Zatim je, za one malo starije, organizirana igra Escape room, odnosno priča sa zagonetkama. Sudionici su nakon svakog pročitnog ulomka naišli na određenu zagonetku koju su morali riješiti kako bi mogli doći do kraja priče. Aktivnost je realizirana kroz online upitnik. Za one još starije Facebook-izazov pod nazivom „Knjige koje su vam promijenile život“ po-

taknuo je sve ljubitelje knjiga da se prisjete koje su to knjige imale najveći utjecaj na njih i zašto. Putem #gisko zainteresirani su imali mogućnost podijeliti svoje dojmove te pročitati tuđe. Književni kviz maraton je namijenjen svim uzrastima, odnosno svima onima koji žele provjeriti svoje znanje o književnosti te naučiti nešto novo. Maraton se sastoji od šest kvizova; prvi je bio dostupan točno u 18.00 sati, dok je svaki sljedeći bio dostupan u sljedećem punom satu. Kvizovi su bili različitih tematika s područja književnosti te je svaki imao oko 20 pitanja višestrukog odabira. Sudionici su odmah nakon završetka kviza mogli vidjeti svoje rezultate.

**Klara Krnjaković**

# Gostujuća predavanja

Iako je ova akademska godina počela vrlo mirno te smo za 2020. godinu planirali razna događanja, ona su zbog izvanredne situacije odgođena ili preseljena u online okruženje. Ipak, naši su studenti u zimskom semestru uspjeli poslušati gostujuća predavanja koja su održana u prostorijama našeg Fakulteta.

## Metodologija prikupljanja i obrade podataka o jedinicama književne baštine za potrebe online tematskoga vodiča Književna baština u muzejima

*Mr. sc. Snježana Radovanlija Mileusnić održala je gostujuće predavanje pod naslovom „Metodologija prikupljanja i obrade podataka o jedinicama književne baštine za potrebe online tematskoga vodiča Književna baština u muzejima“.*

18. prosinca 2019. godine na našem Fakultetu održano je gostujuće predavanje pod naslovom „Metodologija prikupljanja i obrade podataka o jedinicama književne baštine za potrebe online tematskoga vodiča Književna baština u muzejima“. Gostujuća predavačica bila je mr. sc. Snježana Radovanlija Mileusnić iz Muzejskog dokumentacijskog centra Zagreb. Predavanje se održalo u okviru kolegija Teorija i praksa organizacije informacije (2. godina Diplomskog studija informatologije). Studenti su tako imali priliku saznati nešto više o izradi tematskog vodiča kroz hrvatske muzeje i galerije koji sadržavaju ostavštine ili pojedine predmete povezane sa životom i radom književnika koji su rođeni i/ili su stvarali u Republici Hrvatskoj. Osim toga predavačica ih je upoznala s načinom prikupljanja i obrade podataka vezanih uz jedinice književne baštine koje su na kraju uvrštene u taj jedinstveni online tematski vodič.

Maja Šimenić

## Ponašanje korisnika prilikom interakcije s rijetkim povijesnim knjigama

*Diana H. Sonnewald, profesor emerita sa Sveučilišta University College Dublin, Irska, održala studentima 1. godine Diplomskog studija informatologije predavanje i radionicu na temu Ponašanje korisnika prilikom interakcije s rijetkim povijesnim knjigama.*

Od 11. do 15. studenog 2019. na Odsjeku za informacijske znanosti u sklopu kolegija Istraživačke metode u informacijskim znanostima (1. godina Diplomskog studija informatologije) predavanje je održala profesor emerita Diane H. Sonnewald. Profesorica Sonnewald predavala je i bila voditeljica Katedre informacijskih znanosti i knjižničarstva na sveučilištu University College Dublin (Irska).

Tema predavanja i radionice bila je Ponašanje korisnika prilikom interakcije s rijetkim povijesnim knjigama. Profesorica je na naš Odsjek došla preko Erasmus + programa mobilnosti nastavnog osoblja, a danas radi na projektima koji pridonose razvoju dizajna tehnologije proširene stvarnosti, koja će stvoriti neke nove načine interakcije korisnika s rijetkim knjigama.

Maja Šimenić

## Motivacijsko predavanje

*Bivši studenti Stijepo Vrdoljak i Jure Žilić održali su motivacijsko predavanje studentima diplomskog studija.*

7. ožujka 2020. bivši studenti Stijepo Vrdoljak (tvrtka NTH Media) te Jure Žilić (tvrtka WEB IT d.o.o.) gostovali su na kolegiju Programiranje II u sklopu Diplomskog studija informacijske tehnologije i održali motivacijsko predavanje. Studenti su tako imali priliku dobiti informacije iz prve ruke od svojih bivših stu-

dentskih kolega. Stijepo i Jure predstavili su svoje tvrtke, opisali svoja radna mjesta i studentima ispričali kako su našli posao. Također, nesebično su podijelili svoje savjete i motivirali studente za rad u IT-u.

Maja Šimenić

## Dizajn i development mobilnih i web-aplikacija

*Ana Leh, naša bivša studentica, a danas djelatnica tvrtke Factory, studentima 2. godine preddiplomskog studija informatologije predavanje na temu dizajna i development-a mobilnih i web-aplikacija.*

Uvijek nam je drago kada nas posjete bivši studenti i predstavite svoj rad i trud poslije završetka studija. Naša bivša studentica Ana Leh, sada zaposlena u tvrtki Factory, održala je 10. prosinca 2019. predavanje pod naslovom „Dizajn i development mobilnih i web-aplikacija“ na temu UI/UX designa, u sklopu kolegija Oblikovanje mrežnih stranica (2. godina Preddiplomskog studija informatologije). Ana je tako studentima prvo predstavila tvrtku Factory, opisala je čime

se tvrtka prvenstveno bavi i kakve aplikacije izrađuje. U fokusu samog predavanja bila je razlika između user interfece (UI, hrv. korisničko sučelje) i user experiencea (UX, hrv. korisničko iskustvo) s naglašavanjem specifičnosti i razlika između tih dvaju pojmova. Na kraju predavanja gošća je studentima priredila kviz sa zadacima prepoznavanja ispravnog dizajna mobilnih i web-aplikacija.

Maja Šimenić

## Testiranje mobilnih aplikacija

*Dolores Katić i Katarina Gagulić, djelatnice Tvrtke COBE Tech, održale su studentima 2. godine Diplomskog studija informacijske tehnologije predavanje na temu „Testiranje mobilnih aplikacija“.*

31. listopada 2019. Dolores Katić i Katarina Gagulić, djelatnice tvrtke COBE Tech, održale su predavanje na 2. godini Diplomskog studija informacijske tehnologije na temu „Testiranje mobilnih aplikacija“. Zainteresirane studente upoznale su s tvrtkom u kojoj rade, čime se tvrtka općenito bavi, koje usluge nudi te su upoznale studente s pojedinim klijentima. Glavna svrha tog predavanja bila je upoznati studente s pojmom Quality assurance (QA). Predavačice su pričale o tome s kojim programskim jezicima i verzijama iOS-a i Androida radi ekipa iz COBE-a te koje su razlike u testiranju iOS i Android aplikacija. Na samom kraju osvrnule su se na agilni (timski) način rada, koji tvrtka COBE koristi u razvoju svojih projekata. Predavanje je završeno pozivanjem studenata da se prijave na QA studentsku praksu.

Maja Šimenić

# Studenti i njihovi radovi

Ivana Balić, Mihaela Grgić i Lorena Palameta, studentice 1. godine Diplomskog studija informatologije, napisale su za potrebe kolegija Vrednovanje informacijskih ustanova (prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog), seminarski rad pod naslovom „Vrednovanje korištenja online kataloga Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku za potrebe učenja među studentima“.

## Sažetak

Tema je ovog seminarskog rada i provedenog istraživanja vrednovanje korištenja online kataloga Knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek za potrebe učenja među studentima. Rad se sastoji od teorijskog dijela i analize rezultata provedenog istraživanja. Rast i razvoj kataloga potječe od doba Sumerana i traje do danas. Knjižnični katalog od uvijek je svrsishodno pomagalo pri pronalaženju željene literature u vlasništvu knjižnice i ono je jedna od najkompleksnijih usluga koju knjižnice nude. U radu se navode razlike između kataloga u listićima i strojno čitljivog kataloga kao i opisi prve, druge i treće generacije online kataloga. Zatim slijedi objašnjavaње pojma Web 2.0 i njegove primjene u knjižnicama. U drugom dijelu rada opisuje se provedeno istraživanje. Cilj je i svrha upitnika provjera posjećenosti, učestalosti i strategije korištenja, mišljenja o korištenju i snalaženje u sustavu online kataloga među studentima Filozofskog fakulteta u Osijeku. Hipoteza ovog istraživanja glasi: više od 50% studenata Filozofskog fakulteta u Osijeku koristi online katalog fakultetske Knjižnice u svrhu pronalaska literature za učenje i online knjižnični katalog ima veliku ulogu u studentskom obrazovanju.

Vrijedni i marljivi studenti zaslužuju javnu pohvalu. Ova je rubrika stoga upravo posvećena svim studentima koji su u prošloj akademskoj godini napisali izvrsne seminarske, završne i diplomske radove. Iako studenti ponekad misle kako za vrijeme studiranja pišu puno radova, treba imati na umu kako se pisanjem istih vježba vještina pisanja, koja će svakako dobro doći u budućnosti. U nastavku Vam donosimo sažetke najboljih radova.

**Valentina Prepolec, studentica Diplomskog studija informatologije i nakladništva, napisala je pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Borisa Bosančića diplomski rad pod naslovom „Subjektivistički vs. objektivistički pristup informaciji“.**

## Sažetak

Cilj je ovoga rada ponuditi iscrpan pregled razvoja pogleda na pojam informacije kao posljedice stvaranja sve većeg broja informacijskih teorija na području informacijskih znanosti, ali i šire. Glavna problematika koju rad obuhvaća temelji se na dihotomiji objektivne naspram subjektivne informacije. Između ostalog se prikazuje i na koji je način ta dihotomija utjecala na razvoj informacijskih teorija stvarajući raskorak u razumijevanju informacije kao objektivnog i subjektivnog fenomena. U uvodu rada dan je pregled općih razmatranja u svezi s pojmom informacije u kontekstu etimologije, a zatim i povijesni pregled uporabe istog pojma prije i poslije sredine 20. stoljeća s obzirom na tehnološki i društveni razvoj u cjelini. U radu se govori i o fenomenima informacijske

eksplozije te informacijskog društva s ciljem boljeg razumijevanja važnosti informacije te njezinih utjecaja i implikacija u tom kontekstu. Zatim slijedi pregled najistaknutijih filozofskih pozicija o pitanju razumijevanja znanja u kontekstu epistemologije, točnije skepticizma, fundacionalizma, koherentizma i pragmatizma. Naglašava se raskorak teoretičara o pitanju dileme o postojanju vanjskog fizičkog svijeta neovisnog o inteligenciji koja ga spoznaje, odnosno dilemi o promatranju informacije kao objektivnog ili subjektivnog fenomena. Isto tako, u radu se govori i o razvoju knjižnične i informacijske znanosti te kognitivnom zaokretu, kao i razvoju pristupa pojmu informacije unutar tog područja. Rad se zatim fokusira na povode, karakteristike te razvoj glavnih informacijskih teorija unutar okvira objektivnog, a potom i subjektivnog pristupa u razumijevanju pojma. Na kraju se daje i pregled pristupa i teorija koje nude svojevršno razrješenje, odnosno nadilaženje dihotomije objektivne/subjektivne informacije kao i razmatranje mogućnosti o stvaranju jedinstvene teorije informacije.



**Student Ivor Bilonić za svoj je završni rad odabrao temu „Društveni mediji i propaganda“ te ju je pod mentorstvom doc. dr. sc. Milijane Mičunović vrlo uspješno i obradio.**

#### **Sažetak**

Ovaj se rad bavi pitanjima propagande i društvenih medija, odnosno njihovim međusobnim odnosom od njihove pojave i širenja do njihove neraskidive povezanosti u području ekonomskog, tj. komercijalnog, političkog i društvenog djelovanja. Nakon prvog, uvodnog poglavlja daje se kratak pregled koncepta društvenih medija, njihova razvoja te društvenih i tehnoloških aspekata. Nakon toga slijedi kratki osvrt na pojam propagande kao društvenog i medijskog fenomena, uključujući i osnovnu metodologiju djelovanja propagandnih sadržaja. Predstavljaju se karakteristike političke i ekonomske propagande te se opisuje uloga masovnih medija u propagandi. U četvrtom poglavlju predstavlja ju se razni aspekti propagandnog djelovanja na društvenim mrežama. U prvom dijelu rad se fokusira na ekonomsku propagandu, ekonomiju pažnje te načine na koje društvene mreže financijski iskorištavaju korisničke podatke. Kroz odabrane primjere prikazano je na koje se načine konzumeristička kultura ponašanja potiče na Facebooku i YouTubeu. Drugi dio rada obuhvaća pitanja političke propagande i uloge masovnih

medija u njezinoj diseminaciji, ali i uloge društvenih medija u evaluaciji i diseminaciji političkih informacija. Potonje se nastoji objasniti na primjeru pobjede Donalda J. Trumpa na predsjedničkim izborima u SAD-u 2016. Analizira se uloga tvrtke Cambridge Analytica, psihometrije i lažnih vijesti u dezinformiranju javnosti u sklopu Trumpove kampanje. Treći i zadnji dio rada odnosi se na pitanje propagande i društvenih medija u kontekstu društvenog angažmana i aktivizma, a prikazuje načine na koje online aktivisti koriste društvene mreže za promociju društvenih pokreta i osiguravanje transparentnosti demokratskog sustava, odnosno za organizaciju, koordinaciju i provođenje aktivističkog djelovanja. Također, u istom je dijelu oprijemljeno i opisano kako se propaganda na društvenim medijima može iskoristiti za 'negativan' ili tzv. anti-društveni angažman, odnosno kako terorističke skupine poput ISIS-a, kao i pojedinci teroristi poput Breivika, iskorištavaju društvene medije za širenje vlastite ekstremističke propagande. Cilj je rada bio prikazati odnos propagande i društvenih medija u suvremenom društvu, s posebnim naglaskom na ulogu propagande i društvenih medija kao njezine platforme u području ekonomskog, političkog i društvenog djelovanja.

**Studentica Dvopredmetnog studija informatologije i informacijske tehnologije Ivana Marčetić napisala je pod mentorstvom prof. dr. sc. Kornelije Petr Balog vrlo uspješan diplomski rad pod naslovom „Istraživanje organizacijske kulture u Gradskoj knjižnici Požege“.**

#### **Sažetak**

Posljednjih godina intenzivnije se istražuje pojam organizacijske kulture. Organizacijska kultura relativno je nov i još uvijek nedovoljno istražen koncept razumijevanja organizacijskog ponašanja te je važna osnova za stvaranje identiteta jedne organizacije i važan čimbenik njezina uspjeha. Organizacijska kultura definira se kao sustav zajedničkih vrijednosti, normi ponašanja, značenja i vjerovanja. Ona nam određuje mogućnosti izgradnje pozitivnog organizacijskog identiteta. Cilj je ovog diplomskog rada dati prikaz istraživanja organizacijske kulture na primjeru Gradske knjižnice Požege. Istraživanje se nadovezuje na već prijašnja istraživanja koja su provele studentice Marinela Šmider i Ana Rendulić. Nadalje, svrha je istraživanja proučiti trenutno i poželjno stanje organizacijske kulture u Knjižnici prema mišljenju djelatnika. Saznajemo i kolika je važnost da se djelatnici upoznaju s konceptom organizacijske kulture kako bi se u budućnosti lakše ostvarivali strateški ciljevi i vizija. Pritom se objašnjava i koji je tip kulture najpoželjniji u radu Knjižnice kako bi se postigao trajni uspjeh te kako bi se lakše prilagođavali novim izazovima. Naposljetku, u radu je korišten instrument – „The Organizational Culture Assessment Instrument“ (OCAI) – koji je u teorijskom dijelu i objašnjen. Do zaključka se došlo putem kvantitativnih metoda, odnosno putem anketnog upitnika. Istraživanje je provedeno na uzorku djelatnika Gradske knjižnice u Požegi.

# Intervju s gospođom Senkom Runje

## zaposlenicom Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek

Mnogi se naši studenti po završetku studija vide na radnom mjestu knjižničara/knjižničarke. Neki već na samom početku studija znaju što žele raditi i teže tome, dok ima i onih studenata koji, kako studij odmiče, shvaćaju da je posao u knjižnici upravo za njih. Posao u knjižnici nije samo onaj za pultom; on je mnogo više od toga i često je na prvi pogled i neprimjetan. U nastavku donosimo intervju s gospođom Senkom Runje, zaposlenicom Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

**Za početak Vam želim zahvaliti na odvojenom vremenu i ovom intervjuu. Koliko se dugo bavite ovim poslom, tj. koliko dugo već radite u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici?**

U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek radim već 27 godina. Radim na Odjelu obrade, ali na početku karijere radila sam na Posudbenom odjelu za odrasle. Na Odjelu obrade radim već 18 godina. Odjel obrade „nevidljiv“ je krajnjim korisnicima, ali posao koji se ondje obavlja jako je važan. Pri akviziciji građe u Knjižnici građa prvo dolazi u Službu nabave, a potom ju „preuzima“ Odjel obrade te građa prolazi pro-

ces tehničke, sadržajne i stručne obrade, a potom dolazi na odjele kojima je namijenjena.

**Kako biste opisali jedan svoj uobičajeni radni dan i radno mjesto?**

Poslovi koje ja obavljam posljednji su korak obrade građe – nakon tehničke obrade, a zatim stručne i sadržajne, važan je korak povezivanje barkoda i lokacije s jedin-stvenim primjerkom građe kako bi svi knjižničari, ali i korisnici u knjižničnom katalogu, uvijek mogli vidjeti raspoloživost pojedinog primjerka te njegovu prethodno dodijeljenu lokaciju. Ta priprema za automatiziranu posudbu jako je važna kada dođe vrijeme za reviziju ili otpis jer je jedan barkod dodijeljen isključivo jednoj jedinici građe.

**Kako ste se odlučili baviti poslom knjižničarke?**

U CUO-u „Braća Ribar“ postojao je smjer knjižničar dokumentarist, a na odabir tog srednjoškolskog usmjerenja ponukala me ljubav prema knjigama koju je još više produbila moja tadašnja profesorica bibliotekarstva.

**Živimo u vremenu obilježenom pandemijom uzrokovanom virusom COVID-19. Na koji je način Knjižnica funkcionirala za vrijeme karantene?**

Knjižnica se, kao i sve druge kulturne ustanove, morala u jako kratkom vremenu prilagoditi potpuno novom načinu poslovanja. Odjednom smo postali „odsječeni“ od korisnika te smo morali pronaći način kako doprijeti do njih. Prilagodili smo se primjenom i uporabom novih techno-

logija – umjesto tradicionalnih pričaonica u suradnji s autorima na Youtube kanalu GISKO objavljivali smo snimljene videozapise čitanja slikovnica i pričanja priča. Osim toga knjižničarke i volonterke preselile su radionice u virtualno okruženje – pod rubrikom Kreativni kutić. Također, ove je godine i manifestacija Noć knjige održana online, a pripremili smo premijeru slikovnice Hana, naša junakinja, Escape room za djecu i mlade te noć online kvizova. Uz pridržavanje epidemioloških mjera posudbeni odjeli i Studijska čitaonica započeli su s radom i redovito pružaju sve svoje usluge korisnicima.

**Što biste poručili našim studentima koji svoju budućnost vide u knjižnici?**

Knjižnice su već dugo mjesto susreta koje se u skladu s vremenom i tehnologijama mijenja – knjižnični fond sve više uključuje neknjižnu građu, a knjižničari provode različite radionice koje potiču kreativnost, razvijaju kritičko mišljenje, promiču pisanu riječ i razvijaju ljubav prema knjizi. Osim toga sve je više STEM-opreme u knjižnici koja kod korisnika razvija svijest i znanje primijenjenih znanosti. Smatram da su studenti informatologije, kao budući informacijski stručnjaci, savršen profil budućih knjižničnih djelatnika jer uz stručna i tehnička znanja stečena tijekom studija imaju visokorazvijeno kritičko mišljenje, znanja o asertivnosti te tehničke vještine i sposobnosti održati korak s tehnologijom i znati knjižnici u preseliti u digitalni svijet.

Maja Šimenić

# RAZGOVOR S PROFESORICOM MAJOM KRTALIĆ: NOVI ZELAND VS HRVATSKA

**Prvo Vam želim zahvaliti što ste pristali na ovaj intervju. Možete li našim čitateljima pobliže opisati Vaše trenutno radno mjesto?**

Od 2017. predajem na informacijskim studijima na Školi za upravljanje informacijama (School of Information Management), koja je dio Wellingtonske poslovne škole (Wellington School of Business and Government) unutar Sveučilišta Victoria Wellington na Novom Zelandu. Zaposlena sam kao viši predavač (engl. senior lecturer), što je u novozelandskom sustavu ekvivalent izvanrednog profesora. Moje radno mjesto ima standardnu podjelu radnog vremena na 40% nastave, 40% istraživačkog rada i 20% službe unutar Sveučilišta.

**Prije odlaska na Novi Zeland predavali ste na Odsjeku za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Osijek. Možete li nam opisati razlike LIS-studijskih programa na Vašem trenutnom Sveučilištu i onih koji se nude u Hrvatskoj, konkretnije u Osijeku? Prije odlaska na Novi Zeland bila sam zaposlena na osječkom Odsjeku 13 godina. Nisam sigurna koliko se toga promijenilo u zadnjih nekoliko godina, pa je moguće da neke stvari nisu više tako različite. Najveća je razlika u razini LIS-studija. Preddiplomski studij knjižničarstva i arhivistike**

moguće je studirati na politehničkim fakultetima (kao kvalifikaciju više škole). Na sveučilišnoj razini moguć je samo diplomski studij i velik postotak studenata upisuje taj program s diplomama drugih struka. Informacijski sustavi predaju se kao specijalizacija unutar diplome poslovnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Nakladništvo nije dio naših programa i češće je vezano uz studije kreativnog pisanja. Kako ja većinom predajem na studiju knjižničarstva i arhivistike, govorit ću najviše o tom studiju. Studij se od 2013. izvodi isključivo online iako će u današnjoj situaciji to postati norma za mnoge studije. Razlika je također i u vrstama diploma. Ovisno o broju položenih kolegija, studenti mogu u svakom trenutku završiti studij s certifikatom ili diplomom kada ispune uvjete. Isto se tako mogu vratiti studirati kasnije i dovršiti studij kako bi stekli puni magisterij. Sadržajno, studiji su vrlo slični.

**Razlikuje li se način studiranja na Novom Zelandu od onog u Hrvatskoj i kako se te razlike prepoznaju?**

Studij traje jednu godinu (tri semestra), a moguće ga je studirati i duže uz rad. Nastava se izvodi na daljinu putem sustava za učenje na daljinu, a predavanja se održavaju obično sinkrono u večernjim satima uz broj-



Dr. sc. Maja Krtalić, koja je na Odsjeku za informacijske znanosti predavala 13 godina, prije nekoliko je godina svoj profesionalni put i razvoj nastavila na Wellingtonskoj poslovnoj školi na Novom Zelandu. Kao predavač s dugogodišnjim iskustvom profesorica je s nama podijelila stečena iskustva, opisala razlike u studiranju na hrvatskom i novozelandskom sveučilištu i još poneke zanimljivosti koje možete pročitati u nastavku.



ne asinkrone aktivnosti tijekom tjedna. Studenti nemaju strogo propisan redoslijed kojim upisuju kolegije, već su dosta fleksibilni u tome, pogotovo ako studiraju parcijalno uz rad. Najveća razlika koju sam ja primijetila po dolasku jest u strukturi i profilu studenata. Većina naših studenata ili već radi u struci ili se želi preškoloovati. Često dolaze sa znatno različitim prethodnim iskustvima u obrazovanju i poslu. I generacijski variraju od ranih dvadesetih do kasnih četrdesetih godina. Dio studenata su imigranti iz raznih dijelova svijeta, pa i to pridonosi dinamici nastave. Wellington je mali grad, ali jako multikulturalan; svatko ima svoj glas i nastavni materijali i pristup poučavanju moraju odražavati raznolikost, multikulturalnost i prava manjina. Posebna se pažnja pridaje uključivanju jezika i koncepata koji odražavaju znanje i kulturu maorske zajednice. Primjerice zaštita baštine, digitalizacija, izgradnja digitalnih zbirki, dostupnost osobnih podataka i sl. koncepti su koji se sasvim drugačije poimaju iz perspektive domorodačkih naroda u odnosu na stavove zapadne kulture.

**Imaju li studenti na Vašem Sveučilištu bolje ili lošije mogućnosti što se tiče studiranja? Kojem biste obrazovnom sustavu dali prednost?**

Ne bih davala prednost nijednom. Oba imaju svoje dobre i manje dobre strane. Bolje mogućnosti na mom trenutnom sveučilištu proizlaze iz vrlo individualiziranog pristupa obrazovanju. Puno se pažnje poklanja mentalnom zdravlju studenata, o čemu se u vrijeme dok sam ja predavala u Osijeku nije tako puno govorilo. Postoji cijeli sustav podrške u obliku radionica, sustava komunikacije i sl. gdje studenti mogu lako i brzo dobiti savjete kako organizirati svoje vrijeme, kako učinkovito učiti, kako pisati eseje i seminare. Puno je međunarodnih studenata kojima engleski nije materinji jezik, pa je i učenje jezika dio ponude. Za vrijeme ispitnih rokova studentima su na raspolaganju besplatni obroci koje dijele studentske udruge, učionice se pretvore u sobe za učenje, ali i odmor i jogu. Studentske su udruge prisutne u borbi za prava studenata i taj je glas svuda zastupljen.

Loša je strana plaćanje studija (iako se to sada mijenja). Uz to, živjeti je u Wellingtonu skupo. Loša je strana i udaljenost Novog Zelanda. Studenti nemaju mogućnosti putovati na inozemne konferencije i posjećivati strane zemlje kao što to imaju osječki studenti (ili su barem imali prije ove pandemije).

**Kako biste opisali odnose hrvatskih i novozelandskih studenata prema samom studiranju? Primjećujete li neke razlike u načinu kako se ophode prema profesorima, kako shvaćaju svoje obveze i sl.?**

Stav prema učenju razlika je koja je mene šokirala. Studenti uče zbog sebe i svoga znanja i ne prestano traže još. Cijene svoju struku. Aktivni su na nastavi i o svemu imaju mišljenje. Svi materijali moraju biti dostupni barem tjedan unaprijed. Studenti čitaju i spremaju se za nastavu unaprijed, proaktivni su. Uče jedni druge i jedni od drugih. Novozelanci (ili Kijiji kako sami sebe zovu) takvi su da uvijek cijene svaku riječ mišljenja, pa je atmosfera uvijek pozitivna i ohrabrujuća. Lako se stvori zajednica. Uz to, struka i industrija rado surađuje s akademijom, pa se nude mogućnosti sudjelovanja na raznim praktičnim projektima. Još je jedna razlika kulturološka potreba da se volontira i bude uključen u razvoj društva, pa mnogi studenti svoje naučeno iskustvo daju dalje na taj način. Eh da, i svi se jedni drugima obračamo imenom umjesto prezimenom ili titulama. Meni je to bilo osvježavajuće iskustvo.

**Osječki studenti uglavnom su zadovoljni ponudom vezanom uz studentski život u Osijeku. Kakav je studentski život novozelandskih studenata kada su u pitanju izlasci, zabava, posao ili slobodno vrijeme? Postoje li neke zanimljive mogućnosti koje im se pružaju, a tiču se studentskog života?**

Ne znam baš puno o studentskom životu ovdje. Ono što znam jest da ima dovoljno mogućnosti za izlasci i kulturna događanja. Dosta je toga skupo, no grad se trudi puno sadržaja za mlade ponuditi besplatno. Dostupni su razni usputni poslovi za popuniti budžet, odnosno barem su bili

prije ove recesije. Jedna je zanimljivost dostupnost prirode posvuda oko Wellingtona. Šetnje po šumama, planinarenje, kampiranje i plaže sastavni su dio studentskog novozelandskog života. Trenutno ide ljeta i akademska se godina privodi kraju, no Sveučilište ostaje otvoreno te dio studenata upisuje ljetne kolegije tijekom prosinca, siječnja i veljače.

**Kako izgleda knjižnica na Sveučilištu na kojem ste zaposleni? Možete li nam opisati neke usluge u knjižnici koje su namijenjene studentima i profesorima?**

Prazno. Većina je materijala u elektroničkom obliku, pa je knjižnica fizički mjesto za učenje i susret. Knjižnica nudi pomoć u istraživanju, educira o informacijskoj pismenosti, olakšava pristup zbirkama i bazama podataka, promovira otvoreni pristup, brine se za digitalne repozitorije i još puno toga. Rekla bih da je nevidljivo srce Sveučilišta. Meni je najdraži božićni čaj koji organiziraju za korisnike!

**Preferiraju li studenti i profesori više čitanje e-knjiga ili je i dalje „aktualna“ knjiga u tiskanom obliku? Opada li broj posudbe tiskane građe u knjižnici na Sveučilištu?**

Većina građe, pogotovo na našem online studiju, dostupna je u elektroničkom obliku. Mislim da su se svi naviknuli koristiti građu za nastavu u tom obliku, ali tiskana knjiga, pogotovo beletristika, svakako je cijenjena i aktualna. Često vidim studente kako leže na travi za lije-poga dana ili se voze u vlak u čitaju „prave“ knjige.

**Trenutno se nalazimo u periodu koji je obilježen pandemijom uzrokovanom virusom COVID-19. Na koji se način na Vašem Sveučilištu odvijala nastava? Kako ste se Vi kao predavač snašli i prilagodili cijeloj situaciji?**

Uh, bilo je teško svima. Tehnologija



je omogućila da se relativno brzo prebacimo u online svijet, ali nije bilo lako. Nemaју svi studenti računala kod kuće ni uvjete za rad. Studenti na drugim programima morali su se prilagoditi učenju na daljinu; ne samo poslušati snimku ili doći na sinkrono predavanje već doista učiti i sudjelovati u online okruženju. Raditi uz djecu ili članove obitelji o kojima treba skrbiti nije nikome bilo lako. Nakupilo se umora i iscrpljenosti. No snašli smo se i srećom Novi Zeland relativno je brzo suzbio virus. Sada se suočavamo s ekonomskom krizom kao i puno drugih država. Granice su još uvijek zatvorene i ne možemo primiti međunarodne studente. Zanimljivo će biti vidjeti kakva budućnost čeka visoko obrazovanje. Puno je izazova, ali i puno mogućnosti za preispitati ustaljene koncepte i biti inovativan.

**Svjedočimo sve većoj konzumaciji interneta i tehnologije općenito, a posljedično je sve više manipuliranja informacijama. Mislite li da je društvo dovoljno informirano o tom problemu?**

To je vrlo široka i važna tema. Reći ću samo ukratko. Mislim da društvo velikim dijelom ne shvaća opseg problema i da informacijske znanosti imaju presudnu ulogu u oblikovanju budućeg

društva.

**Što smatrate najboljim dijelom Vašeg posla?**

Studente. Poučavanje. Struku koja nikada nije dosadna i uvijek se mijenja. Uvijek nove i kompleksne teme. Istraživanje koje ima potencijal biti na dobrobit društva. Meni je svaki dan na ovome poslu koji radim već punih 16 godina izazov i radost.

**I za sam kraj ovog intervjua, imate li neki savjet za naše studente čitatelje?**

Prihvatiti izazove, reći da, odvažiti se, znati da je neuspjeh dio uspjeha. Na temelju svojih 16 godina predavanja u visokom obrazovanju mogu reći da najbolji studenti nisu oni koji na svakom ispitu dobiju najviše ocjene. Svaka čast takvima, ali po meni je uspjeh puno više od popunjavanja rubrika. Sve je u životu povezano. Svako iskustvo iskoristivo je tijekom studiranja i ako nakon nekog vremena pogledate pažljivo, stvari se poslože u priču. Studenti koji uče radi sebe, a ne radi diplome oni su koji najdalje dospiju. Što se praktičnih savjeta o studiranju tiče, čitajte, čitajte, čitajte. S dobrim govornim i pismenim vještinama može se daleko dospjeti.

**Maja Šimenić**

# Razgovor s gospodinom Nikom Cvjetkovićem

## ravnateljem Gradske knjižnice Rijeka

*Gradska knjižnica Rijeka zaista bilježi impresivne brojke – broj članova, posudbi, ogranaka i dr. Osim toga ova je Knjižnica posebna po tome što je početkom 2020. za svoje korisnike uvela uslugu e-knjižnice – posudbe e-knjiga putem aplikacije. U razgovoru s ravnateljem Gradske knjižnice Rijeka gospodinom Nikom Cvjetkovićem saznali smo mnogo toga o radu Knjižnice te kako je ona „prebrodila“ period bez kontakta s korisnicima, ali i mnoge druge zanimljivosti koje možete pročitati u nastavku.*



Prije svega zahvaljujem Vam na pozivu za ovaj razgovor i na prilici da predstavim rad GKR-a. Svi brojevi podaci koje ću Vam dati odnose se na 2019. godinu. GKR ima 21734 člana i u posljednje četiri godine bilježili smo konstantan rast članstva, tako da smo, u odnosu na 2015. godinu, povećali broj članova za čak 20%. To je bio baš jedan lijep petogodišnji rast koji se očitovao i u drugim područjima. Broj je posudbi u godinu dana 546399, broj pregleda stranice kataloga 1 661757, a

web-stranice 543624. Inače, ako želimo promatrati GKR u brojevima, moramo znati da radimo na 10 lokacija te 2 bibliobusa, imamo 57 djelatnika, 357225 knjiga i 850 e-knjiga.

**Ovo Vam je drugi mandat na mjestu ravnatelja Gradske knjižnice Rijeka. Koje biste projekte u svojoj karijeri istaknuli kao najznačajnije, tj. na koje ste projekte najponosniji?**

Uistinu mi je teško istaknuti neki projekt jer na GKR gledam kao na

cjelinu koja je sačinjena od mnogih dijelova koji su u međusobnoj interakciji. Uistinu, nijedan dio nema smisla ako je izvučen iz konteksta. Postoje neki projekti koji su vidljiviji u javnosti od ostalih, npr. zasigurno će javnost bolje percipirati festival bibliobusa koji je bio vidljiv u svim mogućim medijima nego što će percipirati činjenicu da smo uspjeli znatno podići postotak godišnje otpisane građe, ali činjenica je da i jedni i drugi projekti doprinose istom cilju, a to je razvoj i što kvalitetniji rad GKR-a. Projekata ima stvarno raznih – od razvoja „makers“ prostora za 3D printere i VR kroz American Corner Rijeka, oblikovanja pravih medija poput Magazina i Brickzinea, izdavanja pobjedničkih naslova Književne nagrade Drago Gervais, specifičnih projekata u rasponu tema od održivog razvoja do e-čitanja za starije osobe, oblikovanja Zelenog i Poslovnog kutka, sudjelovanja u sadržajnom aspektu revitalizacije kompleksa „Benčić“, uvođenja usluga e-knjižnice... Svaki je nečime doprinio mozaiku Gradske knjižnice Rijeka.

**Voditi Knjižnicu nije nimalo lagan posao. Što je najvažnije i koje su ključne stavke kod vođenja tima**

### Ljudi koji su zaduženi za različite poslove?

Mislim da je vođenje knjižnice veličine GKR-a i inače vrlo zahtjevan posao, koji je zahvaljujući tranzicijskom vremenu u kojem se nalazi naša struka još kompliciraniji, a ako svemu tome dodamo još i trenutnu situaciju s pandemijom, uistinu dobijemo jedan izazovan posao. Smatram da je ključno u svemu prepoznati suradnike i dati im povjerenje te se voditi uvijek istom mišlju: važan je finalni proizvod i cijeli rad treba biti usmjeren tomu. Svakako treba prihvatiti i osvijestiti činjenicu da ravnatelj nema radno vrijeme te da se neke prilike „hvataju u letu“. Naravno, prije svega ih je potrebno prepoznati, a onda i na njima poentirati.

Osobno smatram da je izrazito važan i stil ili način vođenja knjižnice te da ne postoji univerzalni pristup, već da svaki ravnatelj treba odabrati onaj i onakav stil koji je njemu prirodan. Ja po prirodi vjerujem u timski rad pa na taj način vodim i Knjižnicu.

### Gradska knjižnica Rijeka poznata je i po svojoj bibliobusnoj službi. Kako ste uspjeli održati Bibliobus jer primjerice u Osijeku on nije opstao? Imate li planove u budućnosti za proširenje postojećeg infrastrukture bibliobusne službe?

Bibliobusna služba jedna je vrlo zahtjevna služba kako u organizacijskom tako i u financijskom smislu. Kada ta služba ne bi imala zacrtane vrlo jasne i vrlo dobre ciljeve, vjerojatno bi se mnoge bibliobusne službe ukinule. Međutim to nije slučaj. Zašto je to tako? Pa odgovor je vrlo jednostavan. Vjerujem da na neki način tu možemo govoriti općenito o demokraciji. Upravo bibliobusne službe omogućuju svakom korisniku da dođe do svoje knjige. Izbjegavamo centralizaciju jer ne živimo svi u velikim



urbanim sredinama, ne živimo svi u blizini neke knjižnice, a svi imamo pravo na knjigu. To je najveća vrijednost bibliobusne službe jer bibliobus može svakome donijeti knjigu u njegovo mjesto, u njegovo naselje, u njegovu ulicu. Kada tako sagledate bibliobusne službe, onda ste spremni učiniti sve dodatne napore koji su potrebni da se one ne ukidaju, već da prosperiraju. Za Gradski bibliobus svojevremeno je vođena cijela kampanja koja je jako podigla i vidljivost i važnost usluge, a potom su prilično promijenjeni i modeli rada i stajališta tako da stignu do više korisnika, a u fokus Gradskog bibliobusa stavili smo rad s najmlađim sugrađanima.

### Cijeli je svijet trenutno najviše fokusiran na situaciju s koronavirusom. Na koji je način Vaša Knjižnica funkcionirala za vrijeme karantene i na početku same situacije? Kako ste organizirali rad Knjižnice te događaje i manifestacije?

Pandemija bolesti Covid 19 strašno je pogodila sve pore društva pa tako i knjižnice. Teško je bilo odgovoriti na sve izazove i još

uvijek je teško. Mi smo se pokušali organizirati i prilagoditi što bolje u što kraćem vremenu. Uistinu smo, gotovo ad hoc, pokrenuli neke usluge i programe za kojima ranije nije bilo toliko potrebe ili nije bilo vremena. U dva tjedna pokrenuli smo infotelefone, upise online, videopreporuke, nastavili smo, pa čak i pojačali našu produkciju online sadržaja: Magazin i Brickzine radili su nam „punom parom“, izradili smo čak i jednu međugeneracijsku igru na ploči. A nije bilo lako. Voditelji su se Zoomom sastajali svaki dan. Trebalo je u kratkom vremenu donijeti jako puno odluka. Gradska knjižnica Rijeka upravo je s 1. travnjem 2020., a u sklopu programa Europska prijestolnica kulture, trebala pokrenuti jedan od produkcijski najambicioznijih i najzahtjevnijih projekata – Mjesec dobre dječje knjige. Manifestacija je to koja je u 30 dana trebala imati šezdesetak programskih aktivnosti i u koju su bile uključene gotovo sve narodne knjižnice PGŽ-a. Propast takvih projekata velik je šok, ali i s time se treba nositi. Snašli smo se i poslove smo organizirali u nekoliko smjerova. Dio programskih aktivnosti i usluga prebacili



smo u online okruženje. Najkorištenija usluga Knjižnice bila je e-knjiga koja u tim mjesecima bilježi porast veći od 200%. No nismo zanemarili ni neke druge, interne poslove, pa smo tako obavili 3 revizije i resignirali novoosmišljenim signaturama cijeli fond dječjeg odjela Stribor. Pokrenuli smo i niz projekata koji su nam vrlo važni za budućni razvoj Knjižnice. Uglavnom, razdoblje lockdowna bilo je naporno i teško, ali vrlo produktivno. Osobno smatram da je lockdown poslužio i kao katalizator za ubrzanje nekih promjena u poslovanju koje su uistinu, kako nama tako i drugima, dobrodošle. Puno veću opasnost za knjižnice i knjižničarstvo vidim u ovom razdoblju nakon lockdowna, ali to je jedna druga tema.

**Vašim je članovima početkom 2020. godine postala dostupna usluga korištenja e-knjižnice na mobilnim uređajima i tabletima putem aplikacije ZaKi Book. Kako ste se odlučili na taj potez i što je sve prethodilo tome da ta aplikacija „zaživi“ u Gradskoj knjižnici Rijeka?**

Mislim da to nije bila teška odluka, ni najmanje. To je najlogičniji i najprirodniji razvojni put. E-knjiga je realnost koju treba i mora prihvatiti svaka knjižnica i mislim da je to usluga koju je potrebno nu-

ditu svojim korisnicima. Smjer je to kojim ćemo nastaviti i uistinu nastojimo nuditi našim korisnicima što veći broj naslova kojih trenutno imamo više od 850. Potrebno je naglasiti da je e-knjiga usluga koja svakoj knjižnici probija lokalne okvire djelovanja i da se time otvara mogućnost korištenja knjižnice u cijelome svijetu. Nama je stalo prije svega do poticanja čitanja i omogućavanja dolaska knjige do što više čitatelja.

**Čitate li u slobodno vrijeme i što volite čitati? Preferirate li više tiskane ili e-knjige?**

Mislim da svi čitaju u slobodno vrijeme. Jedino je pitanje što, kako i zbog čega čitaju. Osobno nemam baš puno tog vremena kojeg nazivamo slobodnim, ali ono što imam koristim uglavnom za neke svoje hobije od kojih zasigurno prednjače sviranje i slušanje glazbe te čitanje. Preferiram publicistiku, pa tako trenutno čitam knjigu o Novom valu: Zamisli život..., a paralelno čitam i strip Giardino (Jonas Fink)... jer sam ljubitelj stripa. Ima uistinu jako puno knjiga koje želim (pro)čitati i popis mi raste iz tjedna u tjedan, ali nadam se da će jednoga dana sve doći na red. Biram tiskane knjige jer dnevno provedem mnogo sati za ekranom i stvarno mi je nekada potrebno odmoriti vid iako sam svjestan da i e-knjige

imaju svoje prednosti, pogotovo kod ljudi koji puno putuju. Nažalost, trenutno ne putujem iako su mi i putovanja aktivnosti kojima „punim baterije“.

**Mnogi naši studenti po završetku studija žele svoju karijeru ostvariti upravo u knjižnici. Koje su po Vama karakteristike dobrog knjižničara?**

Mislim da dobar knjižničar, kao i svaki stručnjak u bilo kojem drugom području, treba konstantno pratiti novine u svojoj struci i imati jedan uži dio specijalizacije. Danas je nemoguće pratiti baš sva područja knjižničarstva i još u njima biti dobar. Mislim da knjižničar mora biti svestrana osoba i imati širinu pristupa izazovima i problemima da uspješno može sagledati različite razine konteksta u kojem živimo.

**I na kraju, što biste savjetovali našim studentima?**

Vjerojatno bih im preporučio sve iz prethodnog pitanja (smijeh). Ma preporučio bih im da što god radili budu uporni i ustrajni i proaktivni. U životu se ne treba bojati preuzimanja odgovornosti i donošenja odluka; bitna je samo dobra priprema, kako u poslu tako i u životu.

**Maja Šimenić**

# STUDENTSKI IZAZOVI

## Strah od javnog izlaganja

*Naša studentica i kolegica Klara opisala je kako se bori sa strahom od javnog izlaganja.*

Ovaj članak pišem za sve svoje kolege/ice i buduće kolege/ice s kojima dijelim istu stvar – strah od javnog izlaganja. Kao da je bilo jučer kada je moj kratki film u osnovnoj školi osvojio prvo mjesto na natjecanju. Nakon što sam se popela na pozornicu, ni manje ni više – rasplakala sam se i tu je nekako sve počelo. Smiješno je što su mnogi mislili da plačem od sreće. Kada sam upisala Fakultet, znala sam da me čeka izlaganje seminara, ali nisam se previše opterećivala time dok stvarno nije počelo. Na samome početku studiranja, dok još nisam ni znala koji je glavni ulaz u ustanovu, uslijedio je taj očekivani „šamar“. Slučajnim odabirom, drugi tjedan prvoga semestra, odabrana sam za „probijanje leda“ s prvim seminarom. Nakon što sam si u bradu počela šaptati neprimjerene riječi i preispitivati svoju egzistenciju, na profesoričino pitanje tko je Klara Krnjaković, podigla sam ruku i čekala da me dokrajče. Čekali su neko vrijeme da se javim, nije bilo lako. Najiskrenije, zbog razine tjeskobe koju sam tada osjećala razmišljala

sam da ipak odustanem od studiranja. Već drugi tjedan prvog semestra dobila sam termin na psihološkom savjetovalištu za studente. Plakala sam danima te razmišljala što mi se mora dogoditi da me oslobode ove muke. U ta dva tjedna do izlaganja uspjela sam se ohrabriti. Nije mi bilo puno lakše, samo sam prihvatila da tako mora biti. Naravno, moje prvo izlaganje bilo je očekivano – drhtav glas, drhtave ruke, ubrzano lupanje srca i sl. Preživjela sam, prošlo je! S obzirom na to da sam bila prva, profesorica mi je poklonila privjesak narančaste ribe koji je za mene i danas simbol uspjeha. Kako su se seminari redali jedan za drugim, moja tjeskoba stvarno se drastično smanjivala. Nisam im vjerovala kada su mi na početku govorili da će s vremenom izlagati biti sve lakše i lakše. Pošto sam u jednom trenutku shvatila koliko sam napredovala, htjela sam si zadati još jedan izazov koji je „next level“ za seminare. Prijavila sam se za izlaganje na Kolokviju Odsjeka studenata informacijskih znanosti. Ne, ne mogu reći da nisam osjećala nikakav strah! Točno se sjećam da nisam mogla pogoditi tipku na tipkovnici laptopa kako bih prebacila na sljedeću kliznicu

jer su mi se ruke stravično tresle. U jednom trenutku pomislila sam kako bi bilo pametno podići glavu i gledati u publiku jer je tako pravilno. Te iste sekunde uslijedila je „žuta“ minuta. Nisam više znala zašto sam uopće tamo! No opet je slijedilo: preživjela sam, prošlo je! Ne žalim što sam prezentirala na Kolokviju Odsjeka iako je iz moje perspektive bilo loše. Velika je stvar što sam se uopće ohrabrila za tako veliki korak i znam da ću zbog toga iskustva idući put biti bolja. S ponosom mogu reći da su mi danas, kao studentu treće godine preddiplomskog studija, seminari nešto zanimljivo i izazovno. Trema mi je ili u minimalnim razinama ili je nemam uopće. Cijela ta priča za mene je jedna velika lekcija i motivacija za još veću upornost i vjervanje u sebe. Shvatiš da ne moraš i ne možeš biti savršen. Shvatiš i da upornost i malo hrabrosti čine čuda! Važno je zapamtiti: trema, drhtav glas, drhtave ruke i ostale nuspojave javnog izlaganja najnormalnija su stvar! Hoće, postat će lakše.

**Klara Krnjaković**

„Slatke“ (ili gorke 😊) studentske muke su svakako kolokviji, ispiti i seminarska izlaganja, odnosno priprema za iste. Kažu, početak je najteži. Ipak, mi smo tu za Vas kako bi svojim savjetima, temeljenima na iskustvu, olakšali taj početak kako biste izbjegli učenje i pripremu za svoje obveze u zadnji tren. Osim toga, bolje ćemo Vas upoznati s BigBlueButton-om, koji je postao dio naše svakodnevice od proljeća 2020.

# Kako učiti?



## Dobra organizacija je sve

Prije nego što počneš učiti, napiši listu svega što trebaš naučiti da odmah možeš procijeniti koliko ti vremena zahtijeva pojedini kolegij. Moja je preporuka napraviti/isprintati kalendar u koji onda upisuješ kada ti je koji kolokvij/ispit te rokovi za seminare i zadaće. Na taj način uvijek znaš koliko vremena imaš za pripremu. Ja pratim obaveze preko svog kalendara i zbog toga sam vrlo organizirana; inače ne bih stvarno ništa mogla pohvatati.

## Prikupi materijale za učenje

Naravno da ne možeš krenuti na učenje bez (kvalitetne) literature. Na satu uvijek zapisuj što profesori govore i radi bilješke jer takve stvari uvijek budu na kolokviju i ispitu. Znam, kome se da u 8 ujutro temeljito sve zapisivati? Ali, vjeruj mi, kada budeš učio/la, neće ti biti žao jer ćeš imati kvalitetne i pouzdane materijale. Osim svojih bilješki i literature koje profesori daju možeš se poslužiti i bazama podataka u našoj knjižnici.

## Čist i uredan radni prostor

Vrlo je bitno imati uredan stol kako bi te što manje stvari ometalo u učenju. Dakle nemoj koristiti mobitel ili imati upaljen TV. Osim urednog stola važno je imati dobro osvijetljenje kako ne bi kvario/la vid, ali i da te u kasne sate drži budnim/om. Uvijek možeš otići u našu knjižnicu i učiti.

## Sada je vrijeme za učenje

Nakon što si se dobro pripremio/la i kava je na stolu, vrijeme je za učenje. Prvo sve pročitaj s razumijevanjem. Zatim još jednom sve pročitaj s razumijevanjem, a nakon toga pokušaj sebi, cimeru ili članu obitelji prepričati što si pročitao/la. Kako bi što bolje zapamtio/la, više puta sve ponovi. Također je vrlo važno ne forsirati se i uzeti pauzu od učenja. Ako imaš previše stranica za naučiti, organiziraj se tako da svaki dan prođeš po par stranica kako bi ti bilo lakše. Dan prije ispita sve ponovi, a nakon toga neka te netko ispita kako bi bio/la siguran/a u svoje znanje. Nemoj sve ostaviti za zadnji dan!

## DODATNI SAVJETI



**Počni od kolegija koji smatraš najtežim. Za njega će ti vjerojatno trebati najviše vremena, pa iz tog razloga preporučujem da takav kolegij počneš prvo učiti.**

**Uči uvijek u isto vrijeme.**

**Tako će ti lakše ući u naviku.**

**Kada učiš, podvlači, označi, obojaj! Što šarenije, to bolje. Prije ćeš zapamtiti nešto što si označio/la nego da samo čitaš.**

**Ako neke pojmove ne možeš lako zapamtiti, pokušaj primijeniti mnemotehniku.**



Ena Maurus

# BigBlueButton i online nastava

## *Značajan dio nastave ove akademske godine održavao se putem web-konferencijskog sustava BigBlueButton i predstavio nam novu razinu studiranja.*

Ovoga proljeća većina se studenata zbog uvedenih epidemioloških mjera prvi put susrela s nastavom u virtualnom okruženju. Veliki se dio nastave naime odvijao putem BigBlueButtona, za koji dobar dio nas do tada nije nikada čuo. To je open-source web-konferencijski sustav za mrežno učenje, koji omogućuje međusobnu interakciju i suradnju nastavnika sa svojim učenicima/studentima na mreži putem chata, zvuka, videa, prezentacija, ploče za pisanje i crtanje, pa i dijeljenja zaslona. Certificiran je i integriran u Moodle.

**Ideja** BigBlueButtona započela je na Sveučilištu Carleton u Kanadi, a stvorila ga je skupina programera koji svojim softverom vjeruju u društvenu korist i poduzetničke mogućnosti toga projekta. Na BigBlueButtonu postoji osnovna skupina suradnika, koja na njemu radi od 2007. godine. Do danas je bilo preko desetak izdanja osnovnog proizvoda. Za svako izdanje suradnici su bili uključeni u razvijanje novih značajki, izmjenu strukture koda, podršku zajednici, testiranje i dokumentaciju. Cilj je projekta BigBlueButton e-učenicima/studentima pružiti visokokvalitetno iskustvo internetskog učenja.

### **Provođenje nastave**

U BigBlueButton sesiji, odnosno predavanju, postoje dvije vrste korisnika: gledatelj i moderator. Pri prijavi u učionicu, u vrijeme određeno rasporedom, postoji mogućnost odabira „samo slušanja“, pri čemu se mikrofon uopće ne aktivira i odabir mikrofona, koji se tada po potrebi može uključivati i isključivati. Korisnik za vrijeme

konferencije može dijeliti svoju web-kameru, a osim chata postoji i prostor za zajedničke bilješke, mogućnost „podizanja ruke“, „aplauza“ te različitih reakcija raspoloženja. Kao moderator korisnik ima veći autoritet upravljanja sesijom – može uključiti/isključiti mikrofon ostalim korisnicima, izbaciti bilo kojeg korisnika iz trenutne sesije i bilo kojeg korisnika učiniti trenutnim prezentatorom. Prezentator može učitati prezentacije i upravljati prezentacijom. To je bilo ključno kod odrađivanja seminarskih izlaganja, a negdje i kod obrane diplomskih radova.

### **Iskustva studenata**

Ukusi su različiti, a iz osobnog iskustva korištenja BigBlueButtona i nakon malo propitkivanja drugih studenata naši bi se dojmovi mogli svesti na nekoliko stvari.

Izlaganje preko mreže nekima je znatno olakšalo anksioznost pri izlaganju, dok su s druge strane neki cijelo vrijeme strahovali od gubitka internetske veze usred predavanja. Često su se morali odjavljivati pa ponovno prijavljivati te osvježavati stranicu jer se katkad događalo da nestane zvuk i predavača se nije moglo čuti.

Obje će se strane, i studenti i oni profesori koji su koristili BigBlueButton, vjerojatno složiti da je takav način izvođenja nastave bio pomalo izazovan. Ipak, mnogima je od nas bio dragocjen jer smo mogli čuti primjere i pojašnjenja kojih u materijalima za učenje inače nije bilo. Sami teorijski dijelovi predavanja uglavnom nisu donosili neke probleme. Kada bismo imali neko pitanje, mogli smo upaliti mi-

krofon i pitati usmeno ili napisati pitanje u chat jer se od nas nije očekivalo da koristimo kamere za vrijeme predavanja.

Jedna je studentica uočila nekoliko problema kod provođenja vježbi premda joj, u tehničkom smislu, korištenje BigBlueButtona nije donosilo nikakve probleme zbog svog jednostavnog sučelja. Naime ponekad je bilo teško pratiti tempo predavanja i lako se moglo „izgubiti“ te je to, iako je postojala mogućnost da se u tom slučaju profesora pita da taj dio gradiva objasni ponovno, oduzimalo dosta vremena. Ona također smatra da su, unatoč tome što je trajanje online predavanja i predavanja uživo na Fakultetu ostalo isto, predavanja održana uživo ipak kvalitetnija. Posebno je zanimljivo provođenje takvog vida nastave na nešto zahtjevnijim kolegijima iz IT- područja. Mišljenje je jedne studentice da je način provođenja vježbi bio uglavnom u redu, možda čak i produktivniji, jer su studenti morali u određenim trenucima podijeliti zaslون svoga uređaja i predavanja uživo i rade li ono što treba. Ipak, istaknula je i određene mane koje su se često pojavljivale, a to su već spomenute smetnje s internet-skom vezom, a samim time i u komunikaciji. Slušanje seminara, odnosno izlaganja, bilo joj je sasvim u redu. Kolegica je čak bila i zadovoljnija online oblikom predavanja zbog dobro osmišljenog i bolje organiziranog načina provođenja u usporedbi sa samim frontalnim predavanjima. Naime profesor je imao više strpljenja za objašnjavanje gradiva te mogućnost da se individualno posveti studentu kada je bilo potrebno, što je studentima značajno olakšalo učenje i smanjilo napetost.

**Tena Lončarević**

# GDJE RADE BIVŠI STUDENTI?

U razgovoru s bivšim studentima, Anom Leh i Tomislavom Drmićem, saznali smo gdje su se zaposlili nakon završenog studija, ali i kako je tekao proces pronalaska posla.

*Što je to studij informatologije? Koji se poslovi nude na tržištu rada nakon završenog studija? Kakva je perspektiva studenata informatologije? S navedenim pitanjima nerijetko se susreću naši studenti, a na njih im je ponekad teško dati odgovor. Najbolji način da se približimo odgovorima jest razgovor s bivšim studentima koji su svoje današnje poslove zaslužili zahvaljujući upornosti, želji, radu, trudu i, dakako, diplomi. Razgovarali smo s Anom Leh i Tomislavom Drmićem, bivšim studentima informatologije.*

## Razgovor s Anom

Za početak, lijep pozdrav, Ana, i hvala Vam što ste pristali sudjelovati u intervjuu. Koji ste smjer završili? Koje je Vaše radno mjesto te kakav je opis Vašeg posla?

Hvala Vama što ste me izabrali za ovaj intervju :) Završila sam Preddiplomski studij informacijskih znanosti, nakon čega sam odabrala smjer nakladništva i informacijske tehnologije na diplomskom studiju. Trenutno radim u Factoryju, UX/UI dizajnerica sam i najčešće dizajniram mobilne aplikacije na Android i iOS platformama.

**Jeste li upisali informatologiju prvenstveno jer ste se htjeli baviti IT-jem ili ste tijekom studiranja shvatili da Vas IT najviše zanima?**

Informatologiju sam upisala zbog ljubavi prema knjigama i samom programu jer mi se činio raznolik i zanimljiv. Svidjelo mi se što sadrži kolegije o na-

kladništvu i to me dodatno privuklo da upišem baš taj smjer. Kada sam započela drugu godinu preddiplomskog studija, otkrila sam da Fakultet detaljnije pokriva osnove frontenda i IT-a općenito te sam se tada počela zanimati za te kolegije i sve više počela usmjeravati svoj fokus prema njima.

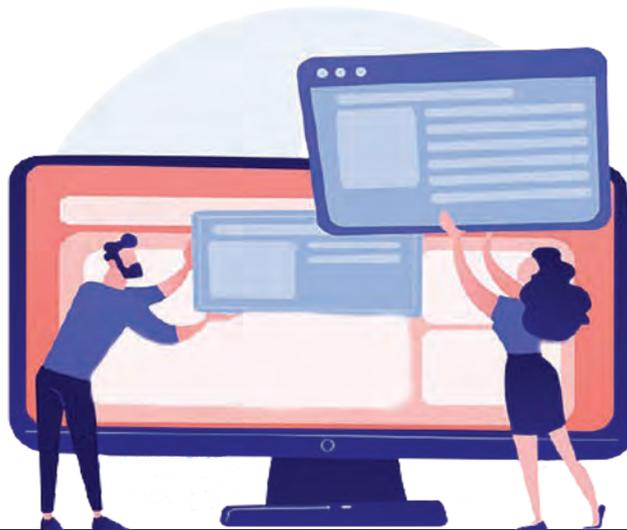
**Jeste li zadovoljni znanjem stečenim za vrijeme studija i koliko je ono primjenjivo na radnom mjestu? Na koji Vas je način Fakultet pripremio za Vaše trenutno radno mjesto?**

Što se općenito IT-a tiče, smatram da Fakultet daje dobru pozadinu i ulazak u IT-svijet s osnovama iako bih tu najveću zaslugu pripisala profesoru Jakopcu, koji se osim znanja koje je prenio uvijek maksimalno trudio dati nam što više prilika (kroz konferencije, prakse i slično) te nas je gurao kada smo bili lijeni uključiti se više u IT-svijet. Što se tiče mog konkretnog posla, UX i UI dizajna, učili smo

neke osnove, ali dosta oskudno te znanje koje sam stekla vezano uz to na Fakultetu nije ni približno dovoljno kako bi osoba mogla zakoračiti u svijet UX/UI dizajna. Kolegiji vezani uz programiranje, baze podataka i HTML i CSS jači su adut našeg smjera, što je šteta jer vjerujem da postoji veći broj studenata koji bi se okrenuli kreativnijem dijelu IT-svijeta i to bi im išlo. Nasreću, postoje prakse na koje se studenti mogu prijaviti i naučiti osnove kroz njih. Meni je bilo potrebno 8 mjeseci dodatnog učenja isključivo o dizajnu da bih dobila svoju prvu priliku.

**Prema Vašem iskustvu nudi li IT radna mjesta samo najuspješnijim studentima i onima koji pokazuju najveći interes tijekom studiranja? Poznajete li slučajeve u kojima se interes javlja tek nakon završenog studija te kolege koji su naknadno pokazali svoju izvrsnost u poslu?**

IT-tvrtke priliku će dati uvijek



najviše onima koji pokazuju interes. Ne mislim da je pozadina toliko bitna (iako uvijek dobro dođe) ako osoba u danom trenutku pokaže pravi interes za daljnjim napredovanjem i učenjem. Ja sam 4 godine radila na frontend developmentu, tema mog diplomskog rada bila je o frontend developmentu, a onda sam se ipak odlučila za UX/UI dizajn. Smatram da nikad nije kasno odlučiti se što želimo raditi, dokle god je ta odluka čvrsta i damo sve od sebe da ju ostvarimo. Nasreću, smatram da postoji velik broj tvrtki u Osijeku koje to cijene i koje će dati priliku takvim osobama.

**Jeste li trenutni posao pronašli još kao studentica ili nakon završenog studija? Ako ste nakon studija, koliko brzo ste ga pronašli i kako?**

Kao što sam spomenula, završila sam studij, a potom se odlučila da se želim okušati kao UX/UI dizajnerica. Bila sam svjesna da ne znam puno o tome i da će mi trebati nekoliko mjeseci samostalnog rada i učenja da bih dobila priliku. Otvorenim molbama

javljala sam se tvrtkama i nakon par tjedana ukazala mi se prilika u Factoryju, koji je imao otvorenu poziciju. Trenutno u tvrtki radim nešto više od godinu dana.

**Što sve studenti mogu naučiti na praksi u Blue Factoryju? Na koji se način praksa provodi?**

Otkad je nastala situacija s koronavirusom, prakse smo nastavili provoditi, ali u nešto drugačijem obliku i studenti praksu odraduju od kuće. U posljednja 2 mjeseca imali smo 4 praktikantice na dizajn-praksi i s njima kroz 4 tjedna prolazimo osnove korisničkih profila, korisničkih priča, toka projekta, wireframea i samog dizajna. Dvije studentice zadržali smo i na naprednoj praksi na kojoj sad detaljnije prolazimo kroz iste osnove dizajna.

Ono na što uvijek potičemo praktikante jest da postavljaju što više pitanja i uvijek gledamo da im odgovorimo u najkraćem mogućem roku. Što više pitanja postavite, moći ćemo dati više odgovora, a tako će i puno više naučiti. Studenti se kod nas imaju priliku okušati i u ostalim područjima IT-a kroz praksu, a najboljima se

nerijetko nudi i mogućnost daljnje suradnje s tvrtkom.

**I za kraj, imate li neki savjet za studente informacijskih znanosti?**

Ako niste sigurni gdje se vidite u budućnosti, ali opet biste htjeli pokušati s IT-jem, za početak prihvaćajte prilike koje vam se nude. Nikad ne znate gdje će vas to odvesti, koje ćete ljude usput upoznati i što ćete sve naučiti. Kako biste se pronašli, morate se tražiti, a tražit ćete se najbolje isprobavajući raditi što više stvari. Sjedenjem i čekanjem nećete doći do odgovora. Također se nemojte ni forsirati i stvarati si pritisak. Posvetite se fakultetu i učenju, ali posvetite se i sebi. Svi imamo svoj tempo, svima je put drugačiji. Netko će naći posao još za vrijeme fakulteta, a netko će ga naći možda i koju godinu nakon što je fakultet završio. I jedno i drugo je u redu, dokle god dajete sve od sebe. Nemojte gledati druge, što su oni postigli i što vi niste. Gledajte sebe i ono što vi želite. Samo tako možete biti zaista zadovoljni sobom i svojim odabranim zanimanjem.

# Razgovor s Tomislavom

**Pozdrav Tomislave, hvala Vam na suradnji i volji za sudjelovanjem u našem intervjuu. Na koji je način studij informatologije bio koncipiran u vrijeme kada ste Vi studirali? Ako je postojala mogućnost odabira smjera, koji je bio Vaš odabir?**

Pozdrav, hvala Vama. Bio sam student prve generacije informatologa u Osijeku, generacija 2004.–2005. Studij se sastojao od 3 godine preddiplomskog, na kojima je glavni problem bio manjak izbornih predmeta. Mogućnosti su koje su nam se nudile na dodatnim dvjema godinama diplomskog studija Knjižničarstvo, Digitalizacija kulturne baštine i Nakladništvo. Moj je izbor bio Knjižničarstvo.

**Zašto ste se odlučili za studij informatologije? Kako ste prije i za vrijeme studija zamišljali Vaše radno mjesto?**

Studij informatologije tada je bio nešto novo, a presudan za moj odabir bio je pristup i odnos prema studentima profesorice Tatjane Aparac Jelušić i profesora Srečka Jelušića. Mladi studij ubrzo je postao popularan među studentskom populacijom, a o samom radnom mjestu nisam ni razmišljao.

**Koje je Vaše radno mjesto? Smatrate li da na tržištu rada ima mjesta za informatologe, dolaze li oni teško/lako do posla te ima li mjesta za njih izvan knjižnice?**

Moje je radno mjesto knjižničar (informatolog) u Gradskoj knjižnici u Đakovu s 11 godina radnog staža. Smatram da informatolozi teško dolaze do radnog mjesta te da je studij bolje usmjeravati prema drugačijim ustanovama te IT-sektoru.

**Najčešće kroz praksu studenti nauče da knjižnica u središte stavlja korisnika, njegove potrebe i nastoji animirati one najmlađe kroz razne radionice i događanja. Volite li tu stranu svoga posla ili Vam je draži rad s knjigama?**

Kod nas u Gradskoj knjižnici i čitaonici u Đakovu situacija je specifična. Manji broj djelatnika uz velik opseg posla smanjuje mogućnost izbora, zbog čega sam aktivan u svim poslovima koje knjižnica odrađuje. Knjižnica ima korisnike svih uzrasta. Naš je najmlađi korisnik trogodišnjak, a oni najstariji imaju više od osamdeset godina i još uvijek su aktivni čitači te za svakog od njih postoji određeno

događanje ili radionica koju im knjižnica pruža.

**Koje osobine smatrate najvažnijima u traženju posla i izgradnji karijere?**

Prije svega, osoba bi trebala biti otvorena, kompetentna, zainteresirana te spremna na promjene i timski rad.

**Današnji studij informatologije nudi dvopredmetni diplomski studij na kojem postoje tri mogućnosti: informatologija i nakladništvo, nakladništvo i IT, informatologija i IT. Koji bi bio Vaš odabir i zašto?**

Moj bi izbor bio informatologija i IT. Smatram da navedeni studij nudi više mogućnosti u društvu koje traži stalne promjene.

**Želite li nešto reći našim studentima? Savjeti su uvijek dobrodošli.**

Poručujem im da budu marljivi te da se aktiviraju u društvenom radu kao volonteri jer im to može pomoći u afirmiranju i otvaranju dodatnih mogućnosti u zapošljavanju te na taj način mogu steći nova znanja i iskustvo.



**Hana Lelas i  
Klara Krnjaković**

## Koji studentski posao odabrati?

**Za Vas smo pripremili par savjeta za što lakši pronalazak studentskog posla.**

Neki studenti rade kako bi roditeljima financijski pomogli, a neki rade jer žele iskoristiti svoja studentska prava za dodatnu zaradu džeparca. Popis je poslova dugačak, no kako znati koji je pravi posao za kojeg studenta? Ako želite raditi tijekom semestra, potražite poslove s kojima nemate ugovornu obvezu ili barem imate mogućnost fleksibilnog radnog vremena. Posao ne smije biti ispred fakultetskih obveza. Savjetujem promocije, inventure ili posao telekomunikacijskog operatera. Za rad tijekom ljeta nije loše raditi u trgovini kao prodavač ili kao skladištar, u kafiću kao konobar, u restoranima brze hrane pripremati hranu ili kao animator u dječjim radionicama. Kod odabira posla važno je poznavati sebe i svoje mogućnosti. Volim li raditi s ljudima ili više preferiram samosta-

lan rad? Jesam li dobar u komuniciranju s djecom? Koliko kondicije imam? Mogu li učiti brzo? Jako dobra mogućnost jest raditi studentski posao koji je povezan s područjem odabranog studija jer nas to može dovesti do plaćene prakse ili čak stalnog zapošljavanja. Ako ste našli posao koji vam odgovara, što dalje? Studentski poslovi mogu se pronaći na Facebook-stranici studentskih servisa ili u raznim Facebook-grupama pod nazivom „Tražim/Nudim studentski posao“. Prednost je kod grupa što

se sami možete predstaviti i napomenuti kakav posao tražite. Važno je biti brz i uporan jer mjesta se brzo popunjavaju. Ako nemate sreće u pronalasku posla putem interneta, uvijek možete otići osobno kod poslodavca i pitati zapošljavaju li studente. Možda nećete odmah doći do posla koji je idealan za vas, ali savjetujem da skupljate iskustva i da budete uporni. Studentski servis Osijek uvijek je dostupan za bilo kakva pitanja.

**Klara Krnjaković**

PROMOCIJA  
INVENTURE  
TELEKOMUNIKACIJA  
PRODAVAČ  
SKLADIŠTAR  
KONOBAR  
KUHAR  
ANIMATOR



# Osijek – idealan studentski grad

Prva stvar koja studentu padne na pamet kada dođe u novi grad jest gdje popiti dobru kavu? Nađu se i pitanja poput gdje se može dobro pojesti ili gdje je dobar provod? Osijek je zaista grad kreiran za studenta, pa ako te zanima što grad na Dravi sve nudi, slobodno nastavi čitati!

## Kafići

Za početak bih krenula od kafića koji su u blizini našeg Fakulteta, a to su Amsterdam pub, Peppermint i Rubicon pub. U Amsterdamu i Rubiconu, osim fine kave, možeš probati i domaća craft piva. Rubicon je moj trenutni favorit zbog zanimljive ponude pića, ali i predivnog interijera koji spaja industrijski i vintage stil. U Rubiconu možeš probati matcha ledeni čaj, ali i matcha koktel! Dobru kavu uvijek možeš popiti u kulturnim kafićima poput Trice ili Brooklyn bara. Dobra piva možeš pronaći i u pivnicama Runda, Gajba i Beertija. Kada smo već kod piva, probaj piva osječkih pivovara – Mali div (u navedenim pivnicama), Beckers (koji naravno možeš kušati u Beckersu) te Legionar (možeš ga probati u Caffe baru No22). Valja spomenuti i Poetry Caffe Magis, kafić na Europskoj aveniji, gdje svaki tjedan možeš poslušati džez, a u podrumu kafića možeš posjetiti i njihovu knjižaru A. G. Matoš.



28

## Restorani

Što se tiče restorana, voljela bih spomenuti neka možda neklasična mjesta. U samom centru grada nalazi se American bar Dollar, gdje možeš probati američku gastroponudu poput BBQ burgera ili chicken wingsa, i to po izvornoj recepturi. Super burgere još možeš pronaći i u Fabrique (također centar) i Merlonu (Tvrđa). No ako te to ne zanima, možeš posjetiti Hokus okus koji su stručnjaci za kebabe i tortilje. Ako preferiraš vegetarijansku ili vegansku prehranu, onda moraš otići u Vege Lege. U Vege Lege možeš kušati neka tradicionalna jela u vege obliku kao što su čevapi ili čobanac. Također su u ponudi i fini veganski sladoledi. Još jedan osječki hit jest Špajz. U centru grada nalazi se zdravljak gdje možeš kupiti zdravi obrok u teglicama, koji možeš pojesti u Špajzu ili kod kuće. Ako si više za slatki tip hrane, onda posjeti ČinkOs ili Rocher gdje možeš probati palačinke punjene čime god poželiš!





## Izlasci

Osim po svojoj povijesti Tvrđa je poznata i po noćnom životu mladih. Tvrđa nudi mnoštvo klubova u koje možeš izaći. Ako voliš alternativnu glazbu, onda preporučujem klub Exit. Exit nudi širok spektar žanrova glazbe, od hrvatskog trasha do metala i punka – za svakoga ponešto. Nerijetko imaju i koncerte te dovode naše zvijezde poput Kandžije, Debelog precjednika ili Gužve u 16-ercu. Dobar provod može biti i u kulturnom klubu Tufna, koja na tri kata nudi različite vrste glazbe – podrum ex yu i trash, prizemlje EDM ili techno, a na katu se pušta folk-glazba. U Dubioza baru možeš poslušati elektroničku glazbu, a ako si fan tamburaške glazbe, onda je Fort Pub mjesto za tebe. Za one koji vole domaću pop- i folk-glazbu, mogu otići u klub Q. Ako te ne zanimaju klubovi, razne svirke i dobru glazbu možeš poslušati u kafićima Cadillac i Hir, koji su također kulturni osječki kafići.

## Posjeti još...

**Pannonian Challenge** – festival ekstremnog sporta i glazbe

**Urban Fest Osijek** – glazbeni festival na lijevoj obali Drave

**ReArt festival** – festival umjetnosti i kreativnosti

**Osječko ljeto kulture** – najveća kulturna manifestacija u istočnom dijelu Hrvatske, koja obuhvaća bogat sadržaj iz kazališne, filmske, glazbene, likovne, plesne i književne umjetnosti

**Osječko ljeto mladih** – manifestacija koja obuhvaća sportski, glazbeni, kulturni i edukativni program

**Filmska runda** – trodnevna revija hrvatskih kratkometražnih hrvatskih filmova

**Kultura u novoj rupi** – projekt Kulturnog centra gdje možeš poslušati koncerte u nekadašnjoj osječkoj Rupi, odnosno današnjem prostoru Eurodoma

**Craft Beer festival** – festival koji promovira male domaće pivovare

**Gumiranje na Dravi** – zabavno-rekreativna manifestacija gdje će „dviije gume na biciklu i jedna na vodi pomoći da sjedinimo šumu, rijeku, pješčane plaže i glazbu u jedno!”

**Osječka ljetna noć** – tradicionalna manifestacija koja se odvija svakog zadnjeg petka u lipnju, srpnju i kolovozu

**In Da Sofa** – ljetni događaj rezerviran za dobru volju i ples do jutra

**WineOs** – večer vina i umjetnosti

**Ena Maurus**

# Preporučujemo...

**Većini nas, u pauzi od obaveza, najdrađe je skuhati kavu ili čaj, leći, umotati se u deku i satima gledati serije ili filmove. Cijelo vrijeme pojavljuju se novi i uvijek imamo što gledati, ali ponekad se dogodi da ostanemo bez ideja; u tom slučaju sjetite se naših preporuka.**

## La casa de papel

La casa de papel (Kuća od papira) poznata je Netflixova serija, jedna od gledanijih na toj platformi, zbog čega vjerujemo da ste ju već pogledali ili barem čuli nešto o njoj. Radi se o španjolskoj krimiseriji u čijem se središtu nalazi lik „Profesora“. On okuplja grupu kriminalaca za koje vjeruje da su zajedno sposobni napraviti pljačku stoljeća i tako ostvariti njegov plan koji osmišlja gotovo čitav svoj život. Nitko od njih nije se prije poznavao, ne znaju jedni drugima imena i nazivaju se po imenima gradova, ali to ih ne sprečava da se između njih razvijaju prijateljstva i ljubavi, što seriju čini dodatno zanimljivom. Svatko od njih posjeduje određenu vještinu potrebnu u provođenju napada na španjolsku nacionalnu kovačnicu novca. Nestrpljivo iščekujemo novu sezonu! Nadamo se da ćete nam se pridružiti u iščekivanju i uživati u toj nape-toj i zanimljivoj seriji.

“All the decisions we made in the past leads us inexorably into the future.”



## The Umbrella Academy



The Umbrella Academy je Netflixova serija. Možemo ju opisati kao zanimljivu, tajanstvenu, neuobičajenu, pomalo mračnu i pustolovnu. Na početku serije pripovjedač nas vodi u 1. listopada 1989., kada su 43 žene rodile. Zanimljiva je činjenica da nijedna od njih nije bila trudna na početku navedenoga dana. Sedmero je djece usvojio Reginald Hargreaves, vjerujući kako će od njih stvoriti superheroje spremne spasiti svijet, no zbog njegove hladnoće i odnosa prema njima, stvari nisu išle po planu. Svatko od njih imao je posebnu moć i zajedno su mogli djelovati, ali tijekom vremena odlaze svatko u svom smjeru sve do smrti njihova oca, kada su ponovno na okupu i moraju spriječiti smak svijeta. Na prvu, serija može zvučati kao da nije za svakoga, ali zbog miješanja više žanrova i pojave elemenata humora, ona će zasigurno biti zanimljiva i široj publici.

## Google Arts and Culture



Među nama postoje ljubitelji putovanja, umjetnosti i kulture koji svoje slobodno vrijeme provode na drugačiji način. Zbog okolnosti koje nas mogu zadesiti, poput onih u 2020. godini, putovanja nam nisu uvijek omogućena ili nisu sigurna. Kako ne bismo ostali uskraćeni za umjetnost i kulturu, Google Arts and Culture u surad-

nji s otprilike 2500 muzeja diljem svijeta omogućio je virtualni posjet svakome. Među muzejima se nalaze i British museum, Van Goghov muzej u Amsterdamu, Guggenheimov muzej u New Yorku i razni drugi poznati muzeji koje sada možemo posjetiti ne napuštajući ležeci položaj.

**Hana Lelas**

# STUDENTI I PRAKSA

Kao i prijašnjih godina i ove su godine naši studenti odrađivali svoje studentske prakse u informacijskim ustanovama, IT-tvrtkama i ostalim ustanovama povezanim sa studijima na našem Odsjeku. Obavljanjem studentske prakse studenti se mogu dodatno educirati i prikupiti nova iskustva i znanja. Naše studentice u nastavku Vam donose svoja iskustva s prakse.

## Iskustvo s prakse u knjižari Nova

*Studentica Klara Krnjaković opisala je svoje iskustvo sa stručne prakse koju je odradila u Knjižari Nova.*

Ove godine odlučila sam stručnu praksu odraditi u knjižari Nova, i to upravo u jeku sezone prodaje školskih udžbenika i radnih bilježnica. U knjižari je atmosfera bila jako ugodna i nije bilo nikakvog pritiska. Cijenila se točnost, a ne brzina obavljanja posla. Brzo sam se uklopila. Odmah po dolasku dobila sam majicu i, ove godine uobičajeni rekvizit, masku za lice. U prvom dijelu stručne prakse radila sam u skladištu u kojemu su se zaprimali, razvrstavali i pripremali školski udžbenici za isporuku u osnovne škole. Taj se dio posla odvijao upravo u skladištu jer se udžbenici nisu, za razliku od radnih bilježnica, nalazili u slobodnoj prodaji. Posao je dosta složen iako se tako ne čini. Prvo su se udžbenici odvajali po razredima i predmetima, zatim po školama, ovisno o tome koja je škola koliko čega naručila. Neke su škole čak zahtijevale da se kompleti udžbenika po predmetima stavljaju zasebno u vrećice, tako da svaki učenik dobije svoju vrećicu. Nakon što su se svi udžbenici uredno isporučili u osnovne škole, prebačena sam u samu knjižaru gdje sam posluživala kupce. Na tom sam zadatku

morala u što kraćem roku savladati sve potrebne vještine. Najveći broj kupaca, s obzirom na to da je školska godina bila na vratima, nabavljao je srednjoškolske udžbenike. Neki su dolazili s popisom udžbenika koje žele kupiti; drugi su se još u šestom mjesecu predbilježili za potrebne udžbenike, pa su se njima odvajali udžbenici onako kako su stizali u knjižaru; neki su rezervirali telefonom, neki naručili online itd. U početku je vrlo lako izgubiti se u svemu tome, ali nakon nekog vremena sve postane lakše i ide samo od sebe. Vrlo je važno bilo i znati komunicirati s kupcima jer je, prema mom mišljenju, kupovina udžbenika većini roditelja noćna mora. Budući da odjednom ne mogu nabaviti sve s popisa jer nakladnici ne pošalju istodobno sve udžbenike ili dovoljan broj primjeraka, roditelji moraju dolaziti u knjižaru i nekoliko puta. Stoga su često nerasporeženi i imaju nerealan očekivanja (teško je primjerice pročitati popis potrebnih udžbenika sa zaslona njihove

vih mobitela koji nam nerijetko daju na uvid ili pak znati točno koji format omota odgovara kojem udžbeniku), a katkad su i bezobrazni prema djelatnicima u knjižari, što se, naravno, na sve nas odražavalo. Stoga sam ponekad kući znala dolaziti umorna, pa čak pomalo i ljuta. Srećom, nisu svi kupci isti, pa imam i vrlo lijepa iskustva. U knjižari mi se svidjelo što svi sve radimo. Timski popunjavamo police, spremamo, poslužujemo kupce itd. Stalni radnici bave se narudžbama, ali sam se ja, kao student na stručnoj praksi, bavila, nakon rada na razvrstavanju osnovnoškolskih udžbenika, isključivo posluživanjem kupaca. Stručna praksa u knjižari nimalo mi nije bila monotona. Vrijeme mi je jako brzo prolazilo i mogu reći da mi je to bilo stvarno zanimljivo iskustvo te sam naučila jako mnogo o načinu poslovanja knjižara kao i o važnosti poznavanja komunikacijskih vještina koje su u poslu s ljudima iznimno važne.

**Klara Krnjaković**

# Iskustvo s prakse u COBE d.o.o.

*Studentica Ena Maurus opisala je svoje iskustvo s prakse koju je odradila u IT tvrtki COBE.*

Moja prva praksa u IT-svijetu bila je vezana za UX/UI dizajn u IT-firmi COBE d.o.o. User experience i user interface, skraćeno UX/UI, jest područje IT-a koje se bavi dizajnom korisničkog sučelja. UX se temelji na istraživanju i funkcionalnosti aplikacije, a UI se bavi izgledom, odnosno samim dizajnom aplikacije, što uključuje boje, tipografiju, ikone, slike i sl. Kako sam došla u COBE? Svake par mjeseci COBE traži dizajn-praktikante te sam se odlučila i ja prijaviti. Prvi je korak poslati životopis i motivacijsko pismo. Nakon toga slijedi zadatak. Moj zadatak bio je napraviti screenove aplikacije hostela za mlade na moru. Moram napomenuti da sam prije te prakse imala samo osnove iz UX/UI dizajna i app developmenta, ali sam ipak skupila

hrabrosti i odlučila se prijaviti. Poslala sam screenove aplikacije i za 2 dana javljaju da sam ušla u uži krug. Sada slijedi samo intervju gdje pokažeš svoju volju i motivaciju za praksu i učenje novih vještina. Dan nakon intervjua javljaju da su me odabrali!

Praksu sam odradila u 4 faze – onboarding, koncept, testiranje te dizajn i produkcija. U prvoj, onboarding fazi, učila sam kako funkcioniraju UX/UI alati Sketch i Figma te osnovne principe dizajna korisničkih sučelja. Nakon toga slijedi faza koncepta gdje radim tzv. wireframe, pomoću kojeg se može vidjeti kako će aplikacija funkcionirati. Zatim se radi testiranje s korisnicima, odnosno ja sam testirala aplikaciju s COBE kolegama kako bih znala što treba ispraviti i doraditi te kako bi

se korisnici inače njome služili. Nakon što je koncept bio složen, slijedi zadnja faza, ali i najzanimljiviji dio – dizajn i produkcija. Krećem s odabirom boje, tipografije i ostalim UI-komponentama. Ja sam radila aplikaciju o vijestima iz kulture koja je bila zamišljena poput dnevnih portala i Pinteresta te sam ju nazvala CultureSpot. Praksa je već bila pri kraju te sam, zbog novonastale situacije s pandemijom, morala zadnji tjedan odraditi online. No to me nije poremetilo jer nije ostalo puno posla te sam još pripremala prezentaciju o praksi i aplikaciji koju sam izlagala dizajn-timu putem Zooma. Prezentacija je prošla odlično, ekipa je bila opuštena, zajedno smo prokomentirali aplikaciju i moje iskustvo s prakse. Sve u svemu, vrlo sam zadovoljna praksom. Ispunila je moja očekivanja, atmosfera je bila ugodna, a želim pohvaliti i svoju mentoricu Moniku, koja je iznimno topla i srdačna osoba, uvijek nasmijana i puna razumijevanja.

Ako vas zanima IT, želite se prijaviti na praksu, ali mislite da ne znate dovoljno, svejedno se prijavite! I ja sam mislila kako ne znam dovoljno o dizajnu, a ipak sam odradila praksu. Većina IT-firmi ima razumijevanja te su voljni sa studentima krenuti od osnova. Probajte, nećete ništa izgubiti. :)

**Ena Maurus**



# KAKO NA NAJBOLJI NAČIN ISKORISTITI SLOBODNO VRIJEME?

Studentski život, osim obaveza, čini i slobodno vrijeme koje je ponekad teško iskoristiti na kvalitetan način zbog manjka ideja, motivacije, želje i sličnog. Ne bi li bilo lijepo umjesto ležanja i gledanja serija/filmova, igranja igrica, surfanja i raznih drugih, nama svima dragih, oblika iskorištavanja slobodnog vremena raditi nešto korisno za naše tijelo i um?

## AKTIVIRAJTE SE!

Prvo što nam pada na pamet kada je aktiviranje u pitanju jest monotono trčanje i vježbanje. Da bismo bili aktivni, ne mora nam najčešća lokacija biti Srednjika i ne moramo raditi trbušnjake, sklekove itd. Osijek nudi i razne druge mogućnosti, a na pojedincu je da odluči što mu najviše odgovara. U raznim centrima u Osijeku možemo se baviti jogom, meditacijom, plesom, plesom na svili i raznim drugim aktivnostima. Za one koji traže ispušni ventil, žele biti spremni na samoobranu ili jednostavno vole borilačke vještine također postoje mjesta na kojima mogu ispuniti svoje želje. Sigurni smo da svaki student u Osijeku može pronaći aktivnost koja mu se sviđa, a ako i ne nađe, uvijek može s vremena na vrijeme sjesti na bicikl i otići u avanturu lijepim, ravnim Osijekom.

## PLANINARENJEM DO FIZIČKOG I MENTALNOG ZDRAVLJA

Planinarenje je aktivnost koja nudi razne mogućnosti i zadovoljstva. Za odmor od učenja svima bi nama godila šetnja kroz prirodu i boravak u wi-fi free zoni, a za one koji žele osvajati vrhove postoje planinarska društva u koja je moguće učlaniti se. Osijek nudi čak tri planinarska društva, a to su PD Zanatlija, Planinarsko društvo „Bršljan“ te Planinarsko društvo Alpino. Iako može biti naporno, zamislite

zadovoljstvo kada nakon dugog i teškog uspona uživate u prekrasnom pogledu. Osim što jača naše mišići i kosti te donosi razne beneficije za naše fizičko zdravlje, planinarenje poboljšava rad mozga, utječe na naše raspoloženje, poboljšava kvalitetu sna te ublažava stres i depresiju. Sve navedeno upravo je ono što jednom studentu treba, a ispunjenje navedenih uvjeta dovodi i do dobrih uspjeha na fakultetu.

## UDRUGA POBJEDE

Cilj Udruge POBJEDE, osnovane 2009. godine, jest zaštita i promicanje prava životinja. Osnivali su ju volonteri i volonterke osječkog Azila za napuštene pse. Udruga nastoji zaštititi napuštene životinje, pronaći im smještaj, zaštititi ih od slučajeva okrutnosti, promicati prava životinja, brinuti o psima u Azilu, organizirati različita događanja vezana uz zaštitu i prava životinja, educirati sugrađane o zaštiti i pravima životinja, promicati volontiranje, promicati veganstvo kao životni stil te na razne druge načine djelovati s ciljem zaštite životinja. Najveći projekt navedene udruge jest upravljanje Azilom u Nemetinu. Sklonište u Nemetinu udruge je preuzela 2010. godine, a 2011. postaje dvadeset treće registrirano sklonište za napuštene životinje u Hrvatskoj. Svojim djelovanjem, komunikacijom s

ljudima te medijskom pažnjom Udruga želi skrenuti pažnju na potrebne promjene u politici zaštite životinja i zbrinjavanje životinja. Volontiranje u Azilu te sudjelovanje u radu Udruge zahtijeva od volontera posvećenost i može biti prilično zahtjevno, ali oni ne zaboravljaju važnost promicanja vrijednosti na kojima temelje svoj svjetonazor. Na mrežnoj stranici Udruge mogu se pronaći upute za prijavljivanje zlostavljanja životinja, objašnjenja vezana uz zlostavljanje životinja, informacije o kampanjama i akcijama u kojima je Udruga sudjelovala, blog Udruge i razne druge informacije, a tako i, nama najvažnija, prijavnica za volontere. Pozivamo sve studente da se aktiviraju i djeluju korisno za naše slatke, četveronožne prijatelje, kojima nije teško popraviti dan – samo im ponudite šetnju i dobro društvo!

**Hana Lelas**

# ERASMUS U VRIJEME CORONE

Iz godine u godinu sve se više naših studenata odlučuje studirati izvan Osijeka na nekom od inozemnih sveučilišta. Ova je godina po mnogočemu specifična, pa tako i po manjku prijava na Erasmus-program razmjene studenata.

Ipak, naša je kolegica Eva Stojić, studentica 1. godine Diplomskog studija nakladništva i informacijskih tehnologija, odlučila spakirati kofere na nekoliko mjeseci i otići studirati u susjednu Mađarsku na Sveučilište u Pečuhu. Zašto je Eva odlučila otići u Pečuhu i koje su razlike između studiranja u Pečuhu i Osijeku, pročitajte u nastavku.

*Studentica Eva Stojić opisala je svoje Erasmus iskustvo u doba pandemije.*



Proces prijave na Erasmus-najtečaj nije bio ništa drugačiji nego prijašnjih godina jer se sve i inače odvija online. Zbog Covida je situacija bila neizvjesna, ali sam primila vijest da su stipendije dostupne i da su se čak i povećale. Izabrala sam Pečuhu jer sam čula od puno prijatelja da je tamo život uzbudljiv i grad je predivan. Još jedan razlog bio je taj da sam htjela biti negdje bliže svome domu jer idem na boravak od godinu dana i da imam kompliciranu situaciju s predmetima. Ove godine upisala sam Diplomski studij nakladništva i informacijske tehnologije, a na Sveučilištu u Pečuhu nema smjera nakladništva. Znala sam da će biti izazova, ali imam sreće što su profesori s našega Odsjeka uvijek voljni pomoći. Nastava je počela mjesec dana prije nego u Hrvatskoj i potpuno se odvija online. Iako je to dobar način za postizanje ciljeva, nedostaje mi tradicionalan način nastave jer osjećam da tako imam više pažnje, motivacije i koncentracije. S druge

strane online nastava omogućuje mi da slušam predmete i na FFOS-u za koje nisam našla ekvivalente u Pečuhu. Predmeti su mi jako zanimljivi jer se nalazim u novim vodama i dosta drugačijima nego do sada jer je Odsjek na kojemu studiram Computer Science Department. Za razliku od preddiplomskog na FFOS-u, predmeti su praktičniji, s manje teorije, za što sam više zainteresirana.

Život u gradu Pečuhu bogatiji je nego u Osijeku, što se može pripisati jako velikom broju inozemnih studenata, čak oko 20% njih. Iako nema puno događaja i radno je vrijeme skraćeno zbog Covid-a, uspjela sam već upoznati puno dragih ljudi, posjetiti razne izložbe, povijesna mjesta i stvoriti uspomene. Život se malo usporio, ali u ovako malom gradu kao što je Pečuhu lako je biti i ostati povezan s ostalima. Nadam se da će kroz akademsku godinu Mađarska otvoriti granice i da ćemo moći putovati bez problema.

**Eva Stojić**

